

@01A ༄། །མདོ་ཅ་པ་བཞུགས་སོ། །

@01A ༄། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། །ལྷ་རྩུ་སན་རྩི་རིམ་མོ་ཙ་ན་རྒྱ་མ་མདུ་ལྷ་ན་སྤྱུ་ལ། བོད་

སྐད་དུ། །འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་

གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཙམ་ལྷན་འདས་གཞུལ་མེད་ཁང་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་

@02A ༄། །མཚོག་ཏུ་འབར་བ་བཀོད་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྒྱས་པར་

འགོངས་པའི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་མངའ་བ། གནས་གྱི་བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྤྱི་བ། མཐའ་

ཡས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ། དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་དག

པར་འདས་པའི་སྲོད་ཡུལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དེའི་སྐྱ་མའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བ། དབང་

སྐྱུར་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏུ་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་

@02B བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་དོང་བ། ལྷ་དང་། ལྷ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། སྲི་ཟ་དང་། ལྷ་

མ་ཡིན་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྷོ་འབྲེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་མི་མ་ཡིན་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་

རྒྱ་བ། ཆོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྟན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་

ཐོབ་པར་མཛད་པས་ཉི་བར་གནས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

སྤྲུངས་པ། ཐམས་ཅད་གྱི་བཀོད་པ་ལས་ལྷག་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་གྱིས་བཀོད་པ། དུན་པ་

དང་། ལྷོ་གྲོས་དང་། ཉོགས་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་པོ་བཞིན་པ་ཡིན་པ། རྣམ་

@03A ༄། །པར་ཐར་པའི་སྒོ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལྷོན་པ་མེད་པ་ནས་འཇུག་པ། རིན་པོ་

ཆེའི་པདམའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་བཀོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ན་བཞུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་

འདས་ལེགས་པར་ཐུགས་སྤྲུང་པའི་སྒོ་དང་ལྷན་པ། གུན་ཏུ་སྤྲོད་པ། གཉིས་མི་མངའ་བ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་

མཚོག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་གནས་པས་གནས་པ། གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་བརྟེན་པ།

སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྟོགས་པར་བྱགས་སུ་རྩུབ་པ། སྒྲིབ་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པ། སྒྲོད་ཡུལ་གྲིས་མི་འཕྲོགས་པ། རྣམ་

པར་གཞག་པ། བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ། དུས་གསུམ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཚར་ཕྱིན་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

@03B ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་ལྗང་ལྡན་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་མ་བྱེན་པ་མངའ་བ། སྒྲོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་མངའ་བ། ཚོས་

ཤེས་པ་ལ་ནེམ་རྒྱར་མི་མངའ་བ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སྐྱེ་མངའ་བ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཡི་ཤེས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་པ། སངས་རྒྱས་གྱི་

གནས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པ། དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱོན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པར་མཇོད་པའི་ཡི་ཤེས་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ། མཐའ་དང་དབུས་

མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྲིས་མཉམ་པ་ཉིད་བྱགས་སུ་རྩུབ་བ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྲིས་གྲྀས་པ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་གྱི་མཐས་གཏུགས་པ་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ཚད་མེད་

པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅང་ཤེས་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ། སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རྩལ་བྱིམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ།

ཚོས་འདོད་པ་རྣམས་དང་བདེ་བར་སྤྲད་པ། མང་དུ་ཐོས་པ། ཐོས་པ་འཇིག་པ། ཐོས་པ་བསགས་པ། ལེགས་པར་བསམ་པ་སེམས་པ། ལེགས་པར་སྒྲུབ་བརྗོད་པ། ལེགས་

པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པ། ཤེས་རབ་སྒྱུར་བ། ཤེས་རབ་མཚོགས་པ། ཤེས་རབ་རྣོ་བ། དེས་པར་འབྲུང་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། དེས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅན། ཤེས་

@04A ༄། །རབ་ཆེ་བ། ཤེས་རབ་ཡངས་བ། ཤེས་རབ་ཟབ་པ། ཤེས་རབ་མཉམ་པ་མེད་པ། ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྡན་པ། རིག་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པ།

ཚོ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་མཚོགས་ཐོབ་པ། ཡོངས་སུ་སྤྲོད་བ་ཆེན་པོ། སྤྲོད་ལམ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ། བཟོད་པ་དང་དེས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་

[ལིན་བྲ(AK)?]

གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་ནས་འདུས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་

ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཤིང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ། རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་

རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ། བདུད་དང་སྤྱིར་སྐོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རིང་དུ་

གྱུར་པ། ཚོས་ཀྱི་རོའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བརྟན་པ། འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྡེལ་ས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བགྲོད་པ་གཅིག་པར་གྱུར་

བཤུན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་

@04B དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་དང་། རྒྱལ་བཞིན་ཀུན་འདྲི་དང་། ཚོས་འཕགས་དང་། རྩོམ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་དང་། རྩོམ་གྲོས་ཡངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་དང་།

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག་དང་། བྱམས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཐབས་གཅིག་གོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྩྱལ་བཞིན་ཀྱན་འདྲིས་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་རྩི་བ་རྩིས་པ། གྲི་རྒྱལ་བའི་སྲས། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྲམ་ན།

ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་། ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡིན། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྲམ་བའི་གཉིས་ཇི་ཅམ་པ་སྟེ། འདུས་བྲས་དང་། འདུས་མ་

བྲས་སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྲས་ནི་འདུས་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདུས་མ་བྲས་ནི་འདུས་མ་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན། འདུས་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱུ་པ། གྲི་

རྒྱལ་བའི་སྲས། ཇི་ལྟར་ན་འདུས་བྲས་ནི་འདུས་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྲས་རྒྱང་འདུས་མ་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན། འདུས་བྲས་རྒྱང་མ་ཡིན།

@05A །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདུས་བྲས་ཞེས་བྲམ་དེ་ནི་སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀྱན་རྟུ་རྟོག་པ་ལས་

བྱང་བ་ཐ་སྐྱད་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྟུ་རྟོག་པ་ལས་བྱང་བ་ཐ་སྐྱད་དུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀྱན་རྟུ་རྟོག་པ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་བརྗོད་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཐ་སྐད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་

བཟོད་ཀྱང་དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེའང་དེ་དང་འབྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དེའང་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་

རྣམས་གྱི་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བཟོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །རིགས་གྱི་བྱ། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ།

སྟོན་པས་བཏགས་པའི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྐད་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཐ་སྐད་དུ་བཟོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་

@05B པ་སྣ་རྫོགས་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་བཟོད་པ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་གྱི་བྱ། འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་ཐ་སྐད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ལ།

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་བརྗོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་འདྲ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །བརྗོད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་

ཏེ། དངོས་པོ་དེ་འདྲ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་

པ་སྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། ཇི་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་

ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་

རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་མ་མཁམ་ནམ་ལྷ་མ་མཁམ་གྱི་

སྟོབ་མ་མཁམ་པ་ཞིག་ལམ་པོ་ཆེའི་བཞི་མདོར་འདུག་སྟེ། (RTZWA) དག་གམ། ལོ་མ་དག་གམ། ཤིང་དག་གམ། གསེག་མ་དག་གམ། ལྷོ་དུམ་དག་གམ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས་སྤྱུ་མའི་

@06A ༄། །ལས་སྤྱོད་ཚོགས་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དང་། ཏྟ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྟའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་རྒྱུང་གི་ཚོགས་དང་། རོར་བུ་དང་། ལྷ་ཏྟིག་

དང་། བེ་རྩུ་རྩུ་དང་། རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རྩུ་འོ་ཚོགས་དང་། རོ་ར་དང་། འབྲུ་དང་། མཚོ་ད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་རྣམ་པར་བསྟན་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན། མྱོངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། (RTZWA) དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་མ་དང་། གྲོ་དུམ་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་
མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྤང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་དོ། །ཉའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཉའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་རྩུང་གི་ཚོགས་དང་། རོ་ར་
བྱ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་། བེ་རྩུ་རྩུ་དང་། རྩུ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱ་རྩུ་འོ་ཚོགས་དང་། རོ་ར་དང་། འབྲུ་དང་། མཚོ་ད་དང་། བང་བའི་ཚོགས་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་
སྐྱམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་དུ་བབྱུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་པའོ། །
ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ།

@06B མེངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་(RTZWA) དང་། ལོ་མ་དང་། ཤིང་དང་། གསེག་མ་དང་། རྩོད་ལྟུང་དེ་དག་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་མཐོང་
ངམ་

ཐོས་ན་འདི་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལྷང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་སྐྱེང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་དོ། །ཏྱ་པའི་ཚོགས་དང་། ཤིང་ཏྱའི་ཚོགས་དང་། དཔུང་བུ་རྩུང་གི་ཚོགས་དང་། རོར་བུ་དང་། ལུ་

ཏིག་དང་། བེ་རྩུ་དང་། རུང་དང་། མན་ཤེལ་དང་། ལྷུ་རུའི་ཚོགས་དང་། རོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཚོན་དང་། བང་བའི་ཚོགས་སྐྱེང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་སྤང་པོ་

ཆེའི་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷང་པོ་ཆེའི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བ་དང་། རོར་དང་། འབྲུ་དང་། མཚོན་དང་། བང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་བར་གྱི་འདུ་ཤེས་དང་། དེ་

དག་གི་རྣམ་གངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྲུང་བ་སྐྱུ་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་ཡོད། མིག་སྐྱུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྒྲིམ་དུ་སེམས་ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་

དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་ཏུ་བབྱུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུན་པོའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྲོད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་སོ་སོའི་སྐྱེ་

@07A ༄། །འོ་རྒྱུ་ཡ། །ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་

པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཉེ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ན། འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཉེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྐྱང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྣམ་དུ་སེམས་

ཤིང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་དུ་བབྱུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩོམ་པའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱད་

འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་སྤྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་གྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་བདེན་པ་མཐོང་བ།

ཤེས་རབ་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་

མཐོང་ངམ་ཐོས་ན་འདི་སྣམ་དུ་སེམས་ཉེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སྐྱང་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་མེད་ཀྱི། གང་ལ་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་།

འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་ཡོད། ལྟོ་རྣམ་པར་ཚོངས་

@07B པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཡོད་དོ་སྐྱེམ་དུ་སེམས་ཤིང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ནན་གྱིས་མཚོག་དུ་བཟུང་ཞིང་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་
ན་

རྒྱན་པའོ་ཞེས་ཇེས་སུ་ཐ་སྐྱད་མི་འདོགས་ཀྱི། འདི་ལྟར་དོན་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཇེས་སུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེ་དག་གིས་ཕྱིས་ཉེ་བར་བརྟག་པར་བྱ་མི་དགོས་

པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་འཕགས་པའི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཐོང་བས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། བརྗོད་དུ་མེད་

པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཞེས་མེད་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་ཟབ་དགོངས་

པ་ངེས་པར་འགྲེལ་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྐྱེས་སོ། །ཟབ་མེ་བྱིས་པའི་སྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། །བརྗོད་མེད་གཉིས་མིན་རྒྱལ་བས་བསྟན་མཛད་ཀྱང་། །བྱིས་པ་གཉི་

ལུག་མྱོངས་པ་འདི་དག་ནི། ལྷ་བའི་སྣོས་ལ་དགའ་ཞིང་གཉིས་ལ་གནས། ལམ་རྟོགས་པ་ལམ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དག །ལུག་དང་བ་ལང་དག་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་ཞིང་། །དེ་དག་ཤེས་པའི་སྣ་བ་

དེ་བོར་ནས། །ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྱུར། །དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་གྱི་ལཱ་སྟོན་དང་པོའོ། །།དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་

@8A ༄། །རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྣོན་གྱི་དུས་རྣམས་གྱི་ཤིན་ཏུ་སྡུ་མ་ཞིག་ན། འདི་ནས་འཇིག

རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གྱི་རྒྱང་བདུན་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་བྱེ་མ་སྟེན་འདས་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲགས་པ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲགས་པ་ཅན་ཞེས་

བགྱི་བ་དེར་བདག་མཆིས་པའི་ཚོ། དེ་ན་བདག་གིས་སྐྱེ་གསེན་ཅན་རང་རང་གི་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་སྟེན་བདུན་ཅུ་ཅུ་བདུན་འདི་སྟོན་སྟེ། ཚོས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་

མཚན་ཉིད་བསམ་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ས་སྟོགས་ཤིག་ན་མཆིས་ཤིང་འདུས་ནས་དེ་དག་ཚོས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སེམས་པར་བགྱིད། འཇལ་བར་བགྱིད། ཉེ་

བར་ཉོག་པར་བགྱིད། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བགྱིད་ཀྱང་མ་ཉོགས་ནས་སློབ་ལྟོས་ཐ་དད་པ་ཡིད་གཉིས་ཅན། སློབ་ལྟོས་ངན་པ། ཚུད་པ་དང་འགྱུར་པར་གྱུར་པ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་

ཁ་སློབས་ཀྱིས་གཞོན་པ་བགྱིས། ཞེར་འདེབས་པ་བགྱིས། གཤམ་གཤམ་བགྱིས། མནན་པ་བགྱིས། ཚར་གཅད་པ་བགྱིས་ཏེ་སོ་སོར་མཆིས་པ་དག་ཅིག་མཐོང་ནས། བཙམ་

ལྷན་འདས་བདག་འདི་སྤྲུལ་བགྱིད་དོ། །ཀྱི་མ། དེ་བཞིན་གཤམ་གཤམ་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་དག་གྱུར་བས་དོན་དམ་པ་ཉོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་

@8B འདས་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཉོགས་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་པ་མཆིས་པ་ནི་ངོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ་སྤྲུལ་བགྱིད་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་

ལྷན་

འདས་ཀྱིས་བྱུང་རྒྱུ་ལས་མཉམས་དཔའ་ཚོས་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ཚོས་འཕགས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ངས་ནི་དོན་དམ་པ་ཉོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་སྤྱེ། གཤམ་གཤམ་པར་བྱས།

རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ཅི་འདྲི་ལྟེན། དོན་དམ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། སོ་སོའི་སྐྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་རིག་པར་བྱ་བ་ནི། རྟོག་གའི་

སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་སྟོན་གྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་

པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གོ་ནི་མཚན་མའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཕགས་

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་གྲང་སྟོན་གྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། གཞན་

@9A ༄། །ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གོ་ནི་བརྗོད་པའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་

གྲང་སྟོན་གྱིས་འདི་ལྟར་རྟོག་གོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་

དམ་པ་ནི་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། རྟོག་གོ་ནི་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཕགས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་གྲང་སྟོན་གྱིས་

འདི་ལྟར་ཉོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་པ་ནི་རྩོད་པ་

ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ཡིན་པར་ངས་བཤད་ལ། ཉོག་གི་ནི་རྩོད་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་འཕགས། དེའི་སྤྱིར་རྣམ་གྲངས་དེས་ཀྱང་ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཉོག་གི་

ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཚོས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་ཇི་སྲིད་

འཚོ་བའི་བར་དུ་ཚ་བ་དང་ཁ་བའི་རོ་བསྟེན་བསྟེན་པས་ནི་སྤྱང་རྩིའི་རོ་འཇམ། ལ།ཁ་རའི་རོ་ལ་བརྟག་པའཇམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའཇམ། མོས་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་

@9B འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ། འདོད་པའི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་གདུངས་པ་ནི་ནང་གི་རབ་རྟུ་དཔེན་པའི་བདེ་བ་གཞུགས་དང་། སྐྱ་དང་། སྤི་དང་། རོ་དང་། རིག་

བྱའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ལ་བརྟག་པའཇམ། རྗེས་སུ་དཔག་པའཇམ། མོས་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཀུན་རྒྱ་སྐྱབས་ལ་མོས་པ། ཀུན་རྒྱ་སྐྱབས་ལ་མངོན་པར་དགའ་

བས་ནི་ནང་གི་མི་སྣ་བ་འཕགས་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྲུ་དཔག་པའམ། མོས་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱི་བྲག་སྤྱིད་པ་དང་། རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྐད་ལ་མོས་པ། ཐ་སྐད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་ནི་ཐ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ། འཇིག་ཚོགས་འགོག་པའི་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟག་པའམ།

རྗེས་སྲུ་དཔག་པའམ། མོས་པར་མི་རྣམས་སོ། །ཚོས་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བདག་གི་ཡོངས་སྲུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚུད་པ་ལ་བརྟོན་པ། ཚུད་པ་ལ་མངོན་

པར་དགའ་བས་ནི་བྱང་གི་སྣ་མི་སྣ་ན་པ་དག་གི་དག་གིར་ཡོངས་སྲུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚུད་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྲུ་དཔག་པའམ། མོས་པར་མི་རྣམས་སོ། །

ཚོས་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གི་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རྟོག་གི་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟག་པའམ། རྗེས་སྲུ་དཔག་པའམ། མོས་

@10A ༄། །པར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ནས་མཚོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སྲུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྣུལ་ཏེ། །སོ་སོ་རང་རིག་མཚན་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། །བརྗོད་

དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་ཡོངས་ཆད་པ། །ཚུད་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་ཚོས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་མཚན་ཉིད། །ཚོས་འཕགས་ཀྱི་ལཱ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །།

དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་གི་སྐད་དུ་འདི་

སྐད་ཅེས་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྲ་བ། ཟབ་པ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཏོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཅེ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཇི་ཙམ་

དུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། འདི་ལ་བདག་གིས་ས་སྤྱོགས་ཤིག་ན། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མོས་

པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ལྷགས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། དོན་དམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ། ཕན་ཚུན་ནས་

མཆིས་ཤིང་མཆིས་ནས་འདུས་ཏེ་མཆིས་ནས་དེ་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་འདི་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་

@10B སོ་ཞེས་མཆི། ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་མ་ལགས་ཀྱི། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི། ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་པའི་སློབ་གྲོས་ཅན། ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྐད་དུ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་

ཉིད་ཐ་དད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆི་བ་དང་། གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་མཆིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དེ་དག་ལས་གང་ནི་མེད་པར་མཆི་བ་ལགས། གང་ནི་ཤོབ་བེ་མཆིས་ལགས། གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལགས། གང་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་ལགས་པར་ཞུགས་པ་

ལགས་ཞེས་མཆི་བ་དག་ཅིག་མཐོང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྣམ་བགྱིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་འདུ་

བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲོ་བ་མ་འཚལ་བ། བྱིས་པ་སློངས་པ། མི་གསལ་བ། མི་མཁས་པ། ཚུལ་

བཞིན་མ་ལགས་པར་ཞུགས་པ་ཤུགས་ལགས་སོ་སྣམ་བགྱིད་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་

@11A ༄། །པར་དག་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་

འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཕྱ་བ་མི་ཤེས་པ། གྲིས་པ་མྱོངས་པ། མི་གསལ་བ། མི་

མཁས་པ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྷགས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག། འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་དག་ནི་དོན་དམ་པ་

རྟོགས་པའམ། དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ལྷོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག། གཤལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི་དེས་ན་གྲིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཁོ་ནར་གྱུར་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དང་།

བདེ་བ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་འགྱུར། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཤལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་

@11B འགྱུར། འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་དང་མ་བུལ་བའི་སྤྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར། མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་ན།

གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བར་འགྱུར། འཆིང་བ་དེ་གཉིས་ལས་མ་གྲོལ་ན་བདེན་པ་མཐོང་པས་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་

པ་ཐོབ་པའང་མི་འགྱུར། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སློབ་ལོན་ཏུ་རྣམ་དག །གང་གི་སྤྱིར་སོ་སོའི་

སྤྱི་བོ་བདེན་པ་མཐོང་བ་མ་ཡིན། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཁོ་ནར་གྱུར་བཞིན་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སླ་ན་མེད་པའི་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར། སླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག

པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་སྟེ།

དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅོས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་བཞིན་མ་

ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་བཞིན་ཏུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་ལོན་ཏུ་རྣམ་དག །གང་གི་སྤྱིར་བདེན་པ་མཐོང་བ་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་

@12A

༄༅། །དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། བྲལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་མཚན་མའི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པ་

དང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། འཆིང་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ན་གྲུབ་པ་དང་། བདེ་

བ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་དེའི་

སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་སྤོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྷགས་པ་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ལྷགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློ་

གྲོས་ཤིན་དུ་རྣམ་དག །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་ཇི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ལོན་ལོན་ཏུ་

@12B རྣམ་དག་ །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ནའང་། དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་

མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ལོན་ལོན་ཏུ་རྣམ་དག་ །གང་གིས་སྤྱིར་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུ་

བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་

ཡང་མི་རུང་ལ། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱུང་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་

ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་རྒྱུ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ལྷགས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱལ་བཞིན་དུ་ལྷགས་

པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་ལོན་ལོན་ཏུ་རྣམ་དག་ །གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་ཇི་

ལྷ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་དག་འདུ་བྱེད་

@13A ༄། །རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་

འཚོལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་དང་།

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚན་

ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་ཐོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གང་གི་སྤྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་

པ་དག་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གོང་དུ་དོན་དམ་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་

ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བདག་མིད་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དུས་གཅིག་ཏུ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་མིད་

པ་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་བྱུང་མི་རུང་ངོ་ ། །དེ་ལ་གང་དག་དེ་སྐོད་ཅེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་

@13B མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། ཐ་དད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་གངས་དེས་ན། བྱོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་

ཀྱི། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་གོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟར་སྟེ། དཔེར་ན། དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ནི། དུང་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ།

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དུང་གི་དཀར་པོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་གསེར་གྱི་སེར་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །པི་ཕང་གི་སྐྱའི་སྟན་པ་ཉིད་ཀྱང་པི་ཕང་གི་སྐྱ་དང་

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་གདགས་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོའི་བྱི་ཞིམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཨ་ཀ་རུ་ནག་པོ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་

པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཚ་བ་ཉིད་ཀྱང་ན་ལེ་ཤམ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་

སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །ན་ལེ་ཤམ་གྱི་ཚ་བ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཨ་རུ་རའི་བསྐྱབ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་བའི་འཇམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤིང་བལ་གྱི་འདའ་

བ་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མར་ལ་མར་གྱི་སྒྲིང་ཁྱའང་མར་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་

@14A ༄། །པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། ཟག་པ་

དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གང་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་

གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ལོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་མ་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་

འདོད་ཆགས་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་སྐྱབ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག

གི་འང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའམ།

མཚན་ཉིད་ཐ་དད་དུ་གདགས་པར་མི་བཟོད་དོ། །སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ངས་ནི་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པ་སྤྲ་བ། མཚོག་ཏུ་སྤྲ་བ། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།

མཚོག་ཏུ་དགའ་བ། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་

@14B རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་སྤྱེ། གདགས་པ་བྱས། རབ་ཏུ་བསྐྱེད་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚེ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྱུལ་ཏོ། །

འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། །སློབ་

བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། །ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ནས་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་

ལེན་སྟེ་གསུམ་པའོ། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྤྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་བྱེད་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག

མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། བྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་
རྒྱལ་མེད་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཇི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་ཤེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་
དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བགྱིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཉུང་ཤེས་ཤིག་མཆིས་པར་འཚལ་ལགས་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་གིས་སེམས་

@15A ༄། །ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བགྱིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི་ཚང་མ་མཆིས། བྲངས་མ་

མཆིས། བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པར་འཚལ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་དུས་གཅིག་ཅིག་ན། དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་མཆིས་པའི་ཚོ། དེ་ན་བདག་གི་ཉེ་

ལའོར་ན་དགོས་སྤོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ཅིག་གྲང་དགོན་པ་ནགས་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ན་རྟེན་ཅིང་གནས་ལགས་ཏེ། བདག་གིས་སྤྲོད་པའི་དུས་ཀྱི་ཚོ་དགོས་སྤོང་པན་ཚུན་ནས་མཆིས་ཤིང་

མངལ་ནས། ཚོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དམིགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྟོན་པར་བགྱིད་དེ། དེ་ན་ཁ་ཅིག་ནི་ཡུང་པོ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་མཚན་

མ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོའི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཡུང་པོ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱིད་པ་དམིགས་

པས་ཤེས་པ་བདེ་སྟོན་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ཡུང་པོ་དམིགས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དམིགས་པས། ཁ་ཅིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་དམིགས་པས་

ཤེས་པ་བདེ་སྟོན་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཟས་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་དང་།

@15B ཟས་འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཟས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བདེ་སྟོན་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་

པ་དང་། བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྤངས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྐྱོམ་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་

བདེ་སྟོན་པར་བགྱིད། ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་།

པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྐོམ་པ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་མ་སྐྱེས་བ་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་

ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བབྱིད་པ་དག་མཐོང་ལགས་

སོ། །མཐོང་ནས་ཀྱང་བདག་འདི་སྦྱམ་བབྱིད་དེ། ཚོ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་ཚོས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པས་ཤེས་པ་བརྟུན་པར་བབྱིད་ཅིང་། འདི་

སྟུང་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་འཚལ་བས། ཚོ་དང་ལྡན་པ་འདི་དག་ནི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟིན་ཅིང་ཤེས་པ་

བརྟུན་པར་བབྱིད་པ་ཤ་སྟག་ལགས་སོ་སྦྱམ་བབྱིད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གང་གི་སྦྱང་དུ་འདི་སྦྱང་ཅེས་དོན་དམ་པ་ནི་ལྟ་བུ། ཟུང་བ། རྟོགས་

@16B པར་དཀའ་བ། མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་ཇི་ཅམ་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ངོ་

མཚར་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ། དགོ་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ལགས་ན། འདི་ལས་སྤྲད་རོལ་པའི་ལྷ་སྟོགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་འཚེ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རབ་
འགྱོར། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ངས་ནི་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོག་ཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྲ་བ། མཚོག་ཏུ་སྤྲ་བ། ཟབ་པ། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ།
མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་བསྐྱད་ཅིང་གསལ་བར་བྱས། རྣམ་པར་སྤྱེ། གདགས་པར་
བྱས། རབ་ཏུ་བསྟན་ནོ། །དེ་ཅི་འི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རབ་འགྱོར། ལྷ་རྣམས་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རབ་
འགྱོར། རྒྱུ་མཚེད་རྣམས་དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་
། །དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། རྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། རང་

འབྱོར། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་

པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནས། འཕགས་པའི་

ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་དེའང་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་

སྤོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་དག་སྟོང་རྣལ་འབྱོར་སྤོད་པ་ནི་

ཕུང་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ཚོས་བདག་མེད་པ་རབ་དུ་རྟོགས་ནས་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་

དང་།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་དང་། བདེན་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་བཤེས་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་རྣམས་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྟེན་

@17B པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ་སོ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོ་སོ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ།

བདག་མིད་པ། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་གྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་དོན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་

ངེས་པར་འཇིག་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ནར་བྱེད་དེ། རབ་འབྱོར། རྣམ་གྲངས་ངེས་ཀྱང་ཁྱོད་གྱིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་

དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་། རླུ་མཚེད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཟས་དང་། བདེན་པ་དང་། ཁམས་

དང་། དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་

ཐ་དད་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཕན་ཚུན་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ། ཚོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་བདག་

མིད་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ནི། དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཚོས་བདག་མིད་པའང་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་

@18A ༄། །ལས་བྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་ན་ནི་དོན་
དམ་པ་གཞན་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཅའ་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར། གང་གི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ། ཚོས་བདག་མེད་པ་རྒྱུ་ལས་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་
བྱས་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དེའི་སོན་དམ་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་མི་དགོས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་
ཡང་རུང་མ་བྱང་ཡང་རུང་སྟེ། ཉལ་པ་ཉལ་པའི་དུས་དང་། ཐེར་ཕྱག་ཐེར་ཕྱག་གི་དུས་སུ་ཚོས་གནས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དབྱིངས་དེ་ནི་རྣམ་པར་གནས་
པ་ཁོན་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། རབ་འབྱོར། རྣམ་གངས་དེས་ཀྱང་སྤོང་གིས་འདི་ལྟར་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །རབ་འབྱོར། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་འགྱུར་བ་

མིད་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལོ། །རབ་འབྱོར། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་

@18B ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དོན་དམ་དེ་ནི་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་དུ་རོ་གཅིག་མཚན་ཉིད་
སངས་

རྒྱས་གསུང་། །དེ་ལ་གང་དག་ཐ་དད་ཀུན་རྟོག་པ། །དེ་དག་ང་རྒྱལ་གནས་པ་རྗེངས་པ་ཡིན། །རབ་འབྱོར་གྱི་ལེན་སྟེ་བཞི་པའོ། །།ད་^(E) ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྐྱོ་གྲོས་ཡངས་པས་ལྷ་བ་ལྷས་པ། བཙོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ། བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྲིན། བཙོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཙམ་གྲིས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་

དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་

འདོགས་ནའང་ཇི་ཅམ་གྱིས་འདོགས་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་གྲོས་ཡངས་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །སློབ་

གྲོས་ཡངས་པ་སྐོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སླིང་བ་ཅེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་།

@19A ༄། །བདེ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ལ་སྐོད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ལགས་སོ། །ལགས་སོ། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་

ཅིག་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་སྐོད་ལ་བཞད་པར་བྱའོ། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པ། འགྲོ་བ་དྲུག་གི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་ཅན་

གང་དང་གང་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་གང་དང་གང་དུ་འང་སློབ་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ནས་སམ། ཡང་ན་མ་(NGL) རས་སྐྱེ་བ་(MA)། ཡང་ན་བོད་གཤམས་ལས་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་རྣམས་ཏེ་

སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ལུས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་འབྱུང་བར་འགྲུབ་བ་དེར་དང་པོར་འདི་ལྟར་ལེན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རྟེན་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལེན་པ་དང་།

མཚན་མ་དང་མིང་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ཐ་སྐད་འདོགས་པའི་སློབ་པའི་བག་ཆགས་ལེན་པ་ལ་རྟེན་ནས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་སེམས་རྣམ་པར་སླིན་ཅིང་འཇུག་ལ།

རྒྱལ་ལོང་འཕེལ་བ་དང་ཡངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉིས་གཡོད་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ན་ནི་ལེན་པ་གཉིས་སུ་མེད་

དོ། །སློབ་ལོངས་ཡངས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེས་ལུས་འདི་བཟུང་ཞིང་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་

@19B ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དེ་ལུས་འདི་ལ་སྐྱབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པའི་དོན་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་

ལྟར་དེ་ནི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། སྲི་དང་། རོ་དང་། རིག་བྱ་དང་། ཚོས་ཀུན་ཏུ་བསགས་པ་དང་། ཉེ་བར་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་ལོངས་ཡངས་པ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉེན་ཅིང་གནས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་སྤྱད་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ལྗེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་

དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ། ཏུས་མཚུངས་པ། སྲོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་འབྱུང་ངོ། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་

ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྷེ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་། རེག་བྱ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་སྟེ། ལུས་ཀྱི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ། ཏུས་མཚུངས་པ། སྲོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་མིག་གི་

@20A ༄། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ན་ནི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་སྲོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

གཅིག་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞི་ལྷན་ཅིག་གམ། ལྷ་ཆར་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ན་འང་དེར་རྣམ་

པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷ་པོ་དག་དང་སྲོད་ཡུལ་མཚུངས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འང་གཅིག་ཁོ་ན་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ངོ། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པ། འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱུ་རྒྱུང་ཆེན་པོ་འབབ་པ་ལ་གལ་ཏེ་རྒྱ་བས་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱེན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། རྒྱ་བས་ཀྱང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་བས་གཉིས་

སམ། གལ་ཏེ་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན། རྒྱ་བས་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་གྱིས་རྒྱུ་འཆད་པར་ཡང་མི་

འབྱུར་ལ། ཡོངས་སུ་ཟད་པར་ཡང་མི་འབྱུར་ངོ། །མི་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ཤིན་རྟུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལའང་གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་

པར་གྱུར་ན། གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་སམ། གལ་ཏེ་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ན།

@20B གཟུགས་བརྟན་རབ་རྟུ་མང་པོ་དག་འབྱུང་ཞིང་མི་ལོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་འབྱུར་བའང་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་སྐྱོར་བར་ཡང་མི་མངོན་ནོ།

སློ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུང་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཉེན་ཅིང་གནས་ནས། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལན་གཅིག་

འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ལན་གཅིག་འབྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྡེ་རྒྱུ་བར་དག་ལན་གཅིག་

འབྲུང་བའི་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་པར་གྱུར་ནའང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྷན་ཆར་ལན་གཅིག་འབྲུང་ངོ། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གྱི་ལུགས་ཤེས་
པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཚོས་གྱི་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་གནས་ནས། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འདོགས་སོ། །སློབ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་གི་
སྤྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་ནང་གི་ལེན་པ་མི་མཐོང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཡང་

@21A ༄། །མི་མཐོང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། བསགས་པའང་མི་མཐོང་། སེམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། མིག་ཀྱང་མི་མཐོང་། གཟུགས་ཀྱང་

མི་མཐོང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། རྣ་བའང་མི་མཐོང་། སྤྱའང་མི་མཐོང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། སྤྱའང་མི་མཐོང་། ཇིའང་མི་མཐོང་།

སྤྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། ལྷུའང་མི་མཐོང་། རོའང་མི་མཐོང་། ལྷུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའང་མི་མཐོང་། ལུས་ཀྱང་མི་མཐོང་། རེག་བྱའང་མི་མཐོང་། ལུས་

གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་མི་མཐོང་། ལྷོ་གྲོས་ཡངས་པ། གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ནང་གི་སོ་སོ་རང་གི་ཡིད་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐོང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་

པར་ཤེས་པ་འདྲ་མི་མཐོང་ལ། དེའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁུངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདྲ་

བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁུངས་པ་ནི་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁུངས་པ་ཡིན་པར་འདོགས་སོ། །ལྷོ་གྲོས་ཡངས་པ། དེ་ཙམ་གྱིས་

ན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་།

@21B རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མཁུངས་པར་འདོགས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོ་གས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སླུལ་ཏེ། །ལེན་
པའི་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ཕྱ། །ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཐོའི་རྒྱུང་ལྟར་འབབ། །བདག་ཏུ་ཉོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ལྷོ་གྲོས་ཡངས་པའི་

ལེའུ་སྟེ་ལྟ་པའོ།། །།དེ་ནས་བཙམ་ལྟན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལྷས་པ། བཙམ་ལྟན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བགྲིན། བཙམ་ལྟན་འདས། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་

དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་ཇི་ཙམ་གྱིས་འདོགས་

ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་སྤོད་དེ་ལྟར་

སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྦྱིང་བ་བྱེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྤྱིར་ལྷགས་ཏེ། དེ་

@22A ༄། །བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྤོད་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེའི་སྤྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ཚོས་

རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་བྱིད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་

བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་

མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཇི་ཙམ་དུ་རྗེས་སུ་ཐ་སྐད་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་མིང་དང་བརྟམ་རྣམས་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་

འབྲུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྲུང་ལ། འདི་

སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་བུལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞེག་པོ་འདི་འབྲུང་བར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྲུང་གནས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་

@22B ལུག་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པའི་རྒྱ་དང་། ལེགས་པར་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་རྒྱས་དེ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པས་ཀྱང་སྣོན་

མིང་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱེས་བྱ་གང་ཟག་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་

ལ་རབ་རིབ་གྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་ཉིད་ལ་རབ་རིབ་གྱི་མཚན་མ་སྐྱེ་ཤང་

འཛིངས་པའམ། སྒྲུང་མའམ། ཉིལ་གྱི་འབྲུ་འམ། སྒྲོན་པོའི་མཚན་མའམ། སེར་པོའི་མཚན་མའམ། དམར་པོའི་མཚན་མའམ། དཀར་པོའི་མཚན་མ་སྐྱེང་བར་གྱུར་པ་དེ་

ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱེས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་གྱི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་མིག་ལ་རབ་རིབ་

གྱི་སྒྲོན་ཆགས་པ་དང་བུལ་བར་གྱུར་པ་ན། མིག་དེ་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོན་ཡུལ་མ་ཞོར་བའི་སྒྲོན་ཡུལ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་

ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་གང་གི་ཚོ་ཚོན་སྒྲོན་པོ་དང་སྤྲད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ཚོན་ལོ་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྟེན་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་

@23A ༄། །པོ་ལྷ་བུར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྣམས་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོར་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་

སྐྱོང་ས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ཚོན་དམར་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པདམ་རྩ་ག་ལྷ་བུར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་པདམ་རྩ་ག་རྩ་ལོག་པར་

འཛིན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྐྱོང་ས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ན་ཚོན་ལྡང་བྱ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་(MRGA) ད་ལྷ་བུར་སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་།

རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་(MRGA) ད་རྩ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྐྱོང་ས་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཆོ་ཚོན་སེར་པོ་དང་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་ནི་གསེར་ལྷ་བུར་

སྐྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གསེར་བུ་ལོག་པར་འཛིན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་སྐྱོང་ས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་

ཏུ་གསལ་བ་ཚོན་དང་ཕྱད་པ་དེ་ལྷ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐ་སྣང་གྱི་བག་ཆགས་སུ་བལྟ་བར་བྱེད། །འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་

ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལ་རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ད་རྣམས་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། པདམ་རྩ་ག་དང་། (MRGA) ད་དང་། གསེར་བུ་ལོག་པར་འཛིན་པ་ལྷ་བུར་ནི་གཞན་

@23B གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་

གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཤེལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཨན་ད་རྟེན་དང་། མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། ཕདམ་རྒྱ་ག་དང་། (MRGA) ད་དང་།

གསེར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱུག་ཐེར་བྱུག་གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུན་

བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་། ཐེར་བྱུག་ཐེར་བྱུག་གི་དུས་སུ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ལྟ་བར་

བྱའོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་མཚན་མ་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་

བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་

ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རབ་རྟུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་གྱི་གཞན་

@24A ༄། །གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་

བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་སོ། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས། དེ་ལ་བྱང་

རྒྱུ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་རྟུ་ཤེས་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་

ཚོས་རབ་རྟུ་སྟོང་ངོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་རབ་རྟུ་སྟངས་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཚོས་ཐོབ་པར་འབྱུང་ཏེ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས།

གང་གི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡང་།

@24B དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ལ། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ནས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རབ་ཏུ་སྤོང་ཞིང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཚོས་རབ་ཏུ་སྤངས་ན་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་ན། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་འདོགས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོགས་སོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་

འདི་དག་བཀའ་སླུལ་ཏོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་ནི་རབ་ཤེས་ན། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་ཚོས་སྤོང་འགྱུར། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚོས་ནི་རབ་སྤངས་ན། །ཤིན་ཏུ་

རྣམ་དག་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཐོབ་འགྲུང། སྐྱེ་བོ་བག་མེད་ཉེས་བཅོམ་ལེ་ལོ་ཅན། །འདུ་བྱེད་སྐྱོན་ལ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་པ། །བརྟན་མེད་གཡོ་བ་ཡོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །རབ་ཏུ་

ཉམས་པས་སྦྱིང་བཅུར་བྱ་བ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་འགྲུང་གནས་ཀྱི་ལེན་སྟེ་དུག་པའོ། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་

@25A ༄། །དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ན་བདག་གཅིག་ཕུ་དབེན་པ་ཞིག་ན་མཚིས་པའི་ཚོ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་

སུ་རྟོག་པ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེས་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྐྱུལ། སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་

མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྐྱུལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྲུང་བ་དང་། ཟས་

རྣམས་ཀྱི་ཡང་བཀའ་སྐྱུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྐྱུལ། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྤང་བ་དང་། མངོན་

དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའང་བཀའ་སྐྱུལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྐྱུལ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་

ཉིད་དང་། ཁམས་དུ་མ་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འང་བཀའ་སྩལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤྲུལ་ཞིང་

@25B འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། དུན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་པ་རྣམས་དང་།

དབང་པོ་རྣམས་དང་། ལྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་འང་བཀའ་སྩལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྤྲུལ་

ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་

མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་བཞིས་ཀྱང་བཀའ་སྤྱུལ་ལགས་ན། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཇི་ལྟར་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་

པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞིས་བཀའ་སྤྱུལ་སྐྱམ་བའི་ལགས་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་

གྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་

@26A ༄། །པ་ཞིས་བཀའ་སྤྱུལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཉུ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་སྤོད་གྱི་སེམས་གྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ། དག་བ་རྒྱལ་བཞིན་སྐྱེས་པ་

ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་སྤོད་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་བདེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་། ལྷ་དང་མིར་བཅས་

པའི་སྐྱེ་དགའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་སྤྱིར་ཉུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་ཡང་སྤོད་ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་།

དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ངས་ཅི་ལས་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞུང་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤོང་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་

@26B ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་

མིང་དང་བརྟར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་

དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྐྱེན་

གཞན་གྱི་སྒྲོབས་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པ་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར། ཞེན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་

སྐྱབས་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

@27A ༄། །གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སྐྱབས་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་གྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ཉིད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ཇི་

ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ཉམ་མཁའ་འི་

གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཙམ་གྱིས་རབ་རྟུ་སྟེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་རྟུ་སོང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྟུ་སྟེ་བ་

དང་ཐམས་ཅད་རྟུ་སོང་བ་གཅིག་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་

@27B ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་
ནས་ཞི་

བཟོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་

པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་
གྲིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་
ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྲིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེས། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ནི་ཉམས་
@28A ༄། །པ་ཉམས་པའི་དུས་དང་། ཐེང་ལྷག་གི་དུས་སུ་རྣམ་པར་གཞན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དུ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཏྲག་པ་ཏྲག་པའི་དུས་དང་། ཐེང་ཕྱག་ཐེང་ཕྱག་གི་དུས་སུ་ཚོས་ཉིད་དེ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་

སྤྱིར་མ་སྤྱིས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ།

དེའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པ་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱིས་མ་འགགས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་དེ་བོ་ཉིད་དེ་བོ་ཉིད་གྱིས་

ཐ་དད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དེ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཐ་དད་པར་མཐོང་ན། དེའི་སྤྱིར་དེ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་

མི་འདོགས་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་དེ་བོ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་བཏགས་ནས། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་

@28B གྲུབ་པའི་དེ་བོ་ཉིད་ལ། ཀུན་བཏགས་པའི་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐ་སྤྱད་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐ་སྤྱད་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཐ་སྤྱད་བཏགས་པས་ཡོངས་སུ་

བསྐྱོན་

པའི་སེམས་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པའམ། ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ནོ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྒྱ་དེ་དང་། རྒྱུན་དེས་ལྷི་
མ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་དེ། གཞི་དེས་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྒྱུ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུན་རིང་པོ་ཡང་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་ན་དུད་འགྲོ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་
ཡི་དཔྱགས་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་རྣམས་སམ། ཡང་ན་ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་སམ། ཡང་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུག་ཅིང་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དང་པོ་ཉིད་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲིན་པ། མོས་པ་མི་མང་

@29A

༄༅། །བཤེན་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ནིང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། དེ་དག་གིས་

ཚོས་དེ་ཐོས་ནས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བའི་འདུ་བྱེད་ནམས་ལ་མི་ཉལ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཤིང་མི་བཏེན་པ་ཉིད་དང་། ཡིད་བཏེན་དུ་མི་རུང་བ་ཉིད་དང་། འགྱུར་བའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ཤེས་

ནས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་སྤང་བར་བྱེད། སྐྱོ་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་སྤང་བར་བྱས། སྐྱོ་བར་བྱས་ནས་སྤྲིག་པ་ལས་སྤྱིར་སྐྱོག་སྟེ། དེ་དག་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་བྱེད་

ཅིང་དགོ་བ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དགོ་བ་ལ་བསྟེན་པའི་རྒྱས་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་ནམས་ནི་སྐྱེད་དོ། །སྤྲིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་བྱང་བ་ནམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་དོ། །རྒྱད་

ཡོངས་སུ་མ་སྤྲིན་པའང་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་དོ། །གཞི་དེས་མོས་པ་མང་ཞིང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་དགོ་

བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར། ཡང་དག་པར་

@29B འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར། ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། ལས་གྱི་
ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བས། ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་འདི་ལྟ་

སྟེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ནས་འདི་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བཟལ་བ་དང་། ལས་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་

བསྐྱེད་བ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་དག་གིས་ཚོས་དེ་ཐོས་ནས་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་

ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་མོས་པར་བྱེད། རབ་ཏུ་རྣམ་

པར་འབྱེད་པར་བྱེད། ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱོས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྐྱོད་བཏགས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་ཐ་

@30A །། །སྐྱོད་བག་ལ་ཉམ་མེད་པའི་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ། ཚོ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྐྱེད་ཡང་དག་པར་ཆད་པས་

འགོག་པར་བྱེད་དེ། གཞི་དེས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་སྐྱོ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཉིན་

མོངས་པའི་རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱུང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས།

དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་

པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྐབ་པ་འདི་ཉིད་

གྲིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་སྐྱེ་ན་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱ་རྒྱ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་འདི་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་

ལམ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ངས་དེ་ལས་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་

@30B རང་བཞིན་གྲིས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱོད་ཚོགས་དག་ཀྱང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕགས་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གང་ཟག་ཞི་བའི་བགོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ། རྣམ་པར་དག་པར་

རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱུང་མི་རྣམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྒྲིང་རྩེ་ལོན་ཏུ་རྒྱུང་བ་དང་། སྤྱད་བསྐྱེད་གྲིས་ལོན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྲིས་རིགས་དམན་པར་

ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྩེ་ལྟར་སྒྲིང་རྩེ་ལོན་ཏུ་རྒྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱང་བ་ལ་ལོན་ཏུ་མི་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །རྩེ་ལྟར་སྤྱད་བསྐྱེད་གྲིས་ལོན་ཏུ་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་

དུ་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྲོགས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མི་སྤྲོགས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཤིན་ཏུ་མི་སྤྲོགས་པ་ནི་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངས་མ་བསྟན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ཞི་བའི་བགོད་པ་གཅིག་ཕུ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་གྲངས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་བའི་སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་

@31A ༄། །བསྐྱེད་ལ་ན། །ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ནི་དང་པོར་བདག་གི་དོན་ལ་སྤྱོད་བའི་རྣམ་པས་ཉོན་མོངས་པའི་

སྐྱིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་སུ་འདོགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་ངའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་

གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་གྲའོམ་པ། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པ། ཚོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པའི་རིམ་པའང་སྤྲང་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕགས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤམས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །དེ་ལ་

སེམས་ཅན་གང་དག་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པ། མོས་པ་མང་བ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་

ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། ཚོས་དེ་ལ་འང་ཚོས་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། དོན་

@31B དེའང་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་རྟོགས་པ་གོམས་པས་ཀྱང་སྤྲུང་བ་སྤྲུང་བ་ཁོ་ནར་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་ལ་འང་ཨ་ལ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལམས་པར་མངོན་པར་རྗོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་དད་པ་ཐོབ་

པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱིན་པ་དང་། མོས་པ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ། བསོད་ནམས་

དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཚེན་པོ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ། བྱང་པོ་དང་བྱང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན། རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་རུས་པ། རང་གི་ལྷ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་མི་གནས་པ་དེ་དག་གིས་

ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཚོས་དེ་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དད་པའང་འཐོབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་འདི་དག་ནི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཟབ་པ་ཟབ་པར་སྒྲུང་བ། ལྟོང་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བར་དཀའ་བ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ། བརྟག་མི་རུས་པ། རྟོག་གའི་སྡོད་ཡུལ་མ་ཡིན་

པ། ཞིབ་མོ་བརྟགས་པའི་མཁས་པ་མཛངས་པས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མོས་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྡེ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་དག་གི་དོན་བསྟན་པ་དག་ལ་བདག་མི་ཤེས་སོ་སྟུམ་ནས་

@32A ༄། །འདུག་སྟེ། འདི་སྐད་ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ནི་ཟབ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཟབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཅག་གིས་

ནི་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་མཁྱེན་པ་དང་གཟིགས་

པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་ཅག་གི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་ནི་བ་ལང་གི་རྗེས་ཙམ་མོ་སྐྱམ་ནས། དེ་དག་མདོ་སྤྲེལ་དེ་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡི་གེར་འདྲི་བར་ཡང་བྱེད། ཡི་གེར་

བྲིས་ནས་འཆང་བར་ཡང་བྱེད། ལྷོག་པར་ཡང་བྱེད། ཡང་དག་པར་འགོད་པར་ཡང་བྱེད། མཚོད་པར་ཡང་བྱེད། ལུང་ཚོད་པར་ཡང་བྱེད། འདོན་པར་ཡང་བྱེད། ཁ་ཏོན་དུའང་

བྱེད་མོད་གྱི། འདི་ལྟར་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་འདི་མ་ཏོགས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་གཞི་དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་

འཕེལ་བར་འགྱུར། ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། གོང་དུའང་རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱིན་པ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་

སེམས་ཅན་གང་དག་བསོད་ནམས་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཡང་དྲང་པོ་དང་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ལ། ཏོག་པ་དང་སེལ་

@32B རུས་ལ། རང་གི་ལྟ་བུ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན་ངའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཟབ་མོ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་ཤེས་ཏེ། ཚོས་དེ་ལ་མོས་ཀྱང་ཚོས་

འདི་

དག་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ཅོ། །མ་འགགས་པ་ཁོ་ན་ཅོ། །གཟེང་མ་ནས་ཞི་བ་ཁོ་ན་ཅོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ན་ཅོ། །ཞེས་ཚོས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་བཞིན་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱུར་པ་འདེབས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདེབས་པ་འདེབས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་
འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པར་གྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འདེབས་པ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
@33A ༄། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ནི་ངའི་ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་

དོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ངའི་ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཚོས་ལའང་ཚོས་སུ་འཇིན། དོན་མ་ཡིན་པ་ལའང་དོན་དུ་འཇིན་

ཏོ། །དེ་དག་ཚོས་ལ་མོས་པས་དག་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་འཕེལ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཤེས་རབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་

རབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ན་དག་བའི་ཚོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་དག་གིས་ཚོས་

ལ་ཚོས་སུ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་ཐོས་ནས་གང་དག་ལྟ་བུ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་འདུ་ཤེས་པས་

ཚོས་ལ་ཚོས་སུ་དང་། དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གཞི་དེས་ན་དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་དག་ལྟ་

བུ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་དེ་དག་ལས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཐོས་ཤིང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།

@33B རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བའི་ལས་འདས་པ་ཐོས་ནས་སྐྱབས་ཅིང་དང་ངས་ལ་ཀུན་ཏུ་དབང་བར་འགྱུར་ཞིང་འདི་སྐད་ཅིས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་
གྱིས་སྐྱས་པ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དེ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད། སྲོང་བར་བྱེད། མི་བཟུགས་པ་རྫོང་པར་བྱེད། དན་དུ་རྫོང་པར་བྱེད། བཞི་དེས་ན་ཕོངས་པ་ཆེན་
པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་རིག་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་དེས་ཀྱང་གང་དག་སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པས་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ། མཚན་ཉིད་
ཐམས་

ཅད་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་དོན་མ་ཡིན་པ་དོན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་ང་སྐྱེ་ལོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དགོ་བའི་རྩ་
བ་མ་བསྐྱེད། སྐྱིབ་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག། །རྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱིན། མོས་པ་མི་མང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དྲང་པོ་དང་དྲང་པོའི་རང་བཞིན་
ཅན་མ་ཡིན་ལ་རྟོག་པ་དང་སེལ་མི་རྣམས་ལ། རང་གི་ལྷ་བ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པར་གནས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་ཚོས་དེ་ཐོས་ན། འདི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པའང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་རབ་

དུ་མི་ཤེས་ཤིང་ཚོས་དེ་ལ་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཚོས་ལ་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ལ། ཚོས་ལ་འང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་

@34A ༄། །དང་། དོན་ལ་འང་དོན་མ་ཡིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་ནས། འདི་སྐད་ཅིས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་བདུད་རྒྱུས་པ་ཡིན་ཚོ་

ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཞིང་། དེ་ལྟར་རིག་ནས་མདོ་སྡེ་དག་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད། སྡོང་བར་བྱེད། མི་བསྐྱབས་པ་རྗེད་པར་བྱེད། དན་དུ་རྗེད་པར་བྱེད་ཅིང་སྡེད་ཀྱང་འཇུག་པར་

བྱེད་དེ། རྣམ་གྲངས་དུ་མར་མདོ་སྡེ་དེ་དག་སྤང་བ་དང་། རྒྱད་གཟམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཞིག་པའི་སྤྱིར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་འང་དགྲར་འདུ་ཤེས་པར་

འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པས་བསྐྱིབས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་དེས་ཀྱང་ཡང་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྐྱིབ་པར་བྱེད་དེ། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དེའི་དང་པོ་ནི་

གདགས་པར་སྤྲིའི། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་བྲག་བྲིག་འབྲུམ་ཕྲག་འདི་སྟེད་ཀྱི་བར་གྱིས་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གདགས་པར་ནི་དགའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལྟར་ན་

ངའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཤིན་ཏུ་གྲོ་ཚོམ་པ། བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷོན་པ་ཚོས་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མེས་

པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་སྒྲུང་ངོ། །དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་དང་།

@34B ཚོས་རྣམས་མ་འགགས་ཚོས་རྣམས་གཞོན་ནས་ཞི་བ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་སྤྱང་ན་འདས་པར་ནི། །དགོངས་པ་མེད་པར་མཁའ་བ་སུ་ཞིག་སྐྱབས་

བྱེད། །མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མེད། །དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་པ་ངས་བཤད་དེ། །འདི་ལ་མཁའ་པ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་ཤེས་པ་ནི། །རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དུ་དེ་མི་

འགོ། །ཀུན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་ནི་གཅིག་ཕུ་འདི་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དག་པའང་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཅིག་པ་འདི་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རིགས་

ནི་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་མེད་མ་ཡིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་འདི་ན་ནི་གང་བདག་གཅིག་ཕུ་པ། །སྤྱང་ན་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད། །གང་དག་སྤྱང་ན་འདས་ཀྱང་སེམས་

ཅན་མི་གཏོང་བའི། །བཏུན་པ་སླིང་ཇི་ལྟར་པ་དེ་དག་ལོན་ཏུ་དགོན། །གང་གྲོལ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས། །སྤྲོའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་མཉམ་ཞིང་བྱེ་བྲག་མེད། །

ཐམས་ཅད་དོན་གྲུབ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་སྟེ། །གཉིས་སུ་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་བདེ་ཞིང་བཏུན་པ་ཡིན། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་

ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཇི་ཅོམ་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ། ལྷག་བ། མཚོག་ཏུ་ཕྲ་བ། ཟབ་

@35A ༄། །པ། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པ། རྟོགས་པར་དགའ་བ། མཚོག་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ནི་ངོ་མཚར་མུད་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བཅོམ་

ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ། གཟུགས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེའོ་ཞེས། འགག་གོ་ཞེས། གཟུགས་

ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་

པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་

ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་

@35B ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་
བརྟགས་

པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འང་དེ་བཞེན་དུ་སྐྱུར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྐྱེ་མཆེད་
རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞེན་ལགས་སོ། །སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞེན་བགྱི་ལགས་སོ། །ཟས་བཞི་པོ་དག་གི་ཟས་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞེན་
ལགས་སོ། །ཁམས་དུག་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ལ་འང་དེ་བཞེན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པའི་དོན་བདག་གིས་
འདི་ལྟར་འཚལ་ཉ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་

@36A ༄། །ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ། རྩེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བདར་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་

ཉིད་ལགས་ཉ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་

པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་བཞུགས་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་བེ་ཉིད་

མ་མཚེས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་དེ་བེ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཇེད་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐུལ་པའི་

དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྡོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གནས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་

སྐུ་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་བེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་དེ་བེ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་ཚེས་བདག་མ་མཚེས་པ་དེ་བཞུགས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སྐུ་གྲུབ་པའི་མཚན་

ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚེས་རྣམས་གྱི་དོན་དམ་པ་དེ་བེ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཇེད་ལགས་སོ། །སྐུ་གྲུབ་པའི་མཚན་

@36B པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞུགས་དུ་བདེན་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞུགས་དུ་སྐྱུར་བར་བཞུགས་ལགས་སོ། །བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞུགས་དུ་བརྟེན་པ་ཉི་བར་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་།

ཡང་དག་པར་སྡོད་བ་རྣམས་དང་། རྩུ་འཕུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་རྩུབ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གྱི་ཡན་

ལག་རི་རི་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐུལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་(BTSA) ལ་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་

སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གི་གནས་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་མ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་ཞེས། ཏིང་

ངེ་འཛིན་བསྐོམ་པ་ཞེས། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ཞེས། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྐྱར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་ཅེས་ངོ་བོ་ཉིད་གི་མཚན་ཉིད་དམ།

བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་གི་མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཇེད་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་གི་གནས་འདུ་བྱེད་གི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་

@37A ༄། །གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཚོས་རྣམས་གི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་

ཉིད་མ་མཚིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་གྲང་འདོགས་པར་མཇུག་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཇུག་ཏེ། རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་སྡོད་ཡུལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་
མ་མཚིས་པ་ཉིད་ཚོས་བདག་མ་མཚིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚིས་པ་དེ་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཇུག་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བཞིན། བཅའ་སྐའི་སྤྱི་མའི་སྤྱན་
སྤྱར་བ་དང་། བཅུད་ཀྱིས་ལེན་སྤྱར་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྩལ་བར་བཞི་བ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྤྱི་བ་མ་མཚིས་པ་
དང་། འགག་པ་མ་མཚིས་པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱི་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ངེས་པའི་དོན་བརྟེན་

@37B པ་འདི་འང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུ་སྩལ་བར་བཞི་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བཞིན། རི་མོ་བྱི་བའི་གཞི་ནི་སྡོན་པོ་འཇམ། སེར་པོ་འཇམ། དམར་

པོའམ། དཀར་པོའམ། རི་མོར་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་ལགས་ཤིང་རི་མོར་བྲིས་པ་དེའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་
མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་
ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་དྲང་བའི་དོན་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱི་ན། ཆབ་མར་ནི་སྡོད་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་། ཤ་གཡོས་
དང་། བག་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་ན་ཤིན་ཏུ་གདའ་བར་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདིའང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱལ་ན་དགའ་བ་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་
བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་བགྱི་ན། རྣམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་

@38A

༄༅། །སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་བརྩམས་ནས་བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་འང་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་གཅིག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བརྩམ་

པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བ་ལགས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་ལེགས་སོ། །ཞེས་

བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་སྤོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་ཤེས་ཏེ། དོན་དེ་ལ་འདི་

རྣམས་ཀྱི་བཅའ་སྒྲོལ་དང་། རི་མོ་འདྲི་བའི་གཞི་དང་། མར་གྱིས་གདབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་དཔེ་ལེགས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་ཏེ། གཞན་དུ་

མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་ཞིག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གྱི་ཉག་སུ་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིན་རྣམ་པར་བསྟན་པས་ཚེས་ཀྱི་

@38B འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བ། རྩོན་ལྷུང་གྱུར་བའམ། མིར་གྱུར་པ་སྲུང་གུང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་

ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའང་སློན་མཚིས་པ། སྐབས་མཚིས་པ། བྱང་བའི་དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་

མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཚིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཚིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་

ནས་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཚེས་ངོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེའང་སློན་མཚིས་པ། སྐབས་མཚིས་པ། བྱང་བའི་དོན། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་

ཉིད་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། སྐྱེ་བ་མ་མཚིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཚིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་

བཙུམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྤྱི་བ་དང་ལྡན་པ། ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་

@39A ༄། །པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྤྲོ་ན་མ་མཚིས་པ། སྐབས་མ་མཚིས་པ། དེས་བའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཚུད་པའི་གཞིའི་

གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བཙུམས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་

ལས་བཙུམས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་གང་གིས་ཐོས་ནས་མོས་པར་བབྱིད་པ་དང་། ཡི་གེར་འདྲིར་སྦྱོལ་

བ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ནས་གྲུང་འཆང་བ་དང་། ལྷོག་པ་དང་། མཚོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུང་ཚོད་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བབྱིད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། བསྐྱོམ་

པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བབྱིད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཅོམ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ། རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་

མེད་པ་བསྐྱེད་དེ། དེའི་དཔེ་བྱ་བར་སྣང་བ་མ་ཡིན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། སེན་མོའི་

@39B ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི། ས་ལ་གནས་པའི་རྩལ་རྣམས་དང་བསྟུན་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ཞིང་སྟོང་གི་ཆ་དང་། འབྲུམ་གྱི་ཆ་དང་། བྲངས་
དང་། ཆ་

དང་། བབྲང་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །བ་ལང་གི་རྗེས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་དང་བསྟུན་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་འང་ཉེ་བར་

མི་འགྲོ་འོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་བཞིན་དུ་ངས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་མོས་པ་ནས། བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྟོར་བར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་གང་བཤད་པ་དེ་ནི་

ངས་པའི་དོན་བསྟུན་པ་ལ་མོས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ནས། བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྟོར་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་དང་བསྟུན་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་

བར་མི་འགྲོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་འང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །དེ་སྐོད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་འདི་སྐོད་

ཅེས་གསོལ་དྲོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲོལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདྲི་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གྲུང་བར་བགྱི། བཙམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྐྱུལ་པ། འོན་ཏེ་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུང་ཞིག

@40A །། །དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སྐོག་ཆགས་རྒྱལ་འབྲུམ་ནི་སྣོན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱ་རྒྱ་མཚན་སྲིད་པའོ། །ཉན་ཐོས་

སྒྲུབ་འབྲུམ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་པར་དག་གོ། །ཉན་ཐོས་འབྲུམ་ལུ་བྲི་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟབ་པ་རྣམས་ལས་སེམས་རྣམས་པར་གྲོལ་

ལོ། །བྱང་རྒྱ་སེམས་དཔའ་བདུན་མེད་ལྡན་གྱི་རྒྱ་སྲོང་གིས་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་དྲོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལུ་རྒྱ་སྲིད་པའོ། །།དེ་ནས་

བཙམ་ལྷན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱ་སེམས་དཔའ་བདུན་པས་ལུ་བ་ལུས་པ། བཙམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱ་སེམས་དཔའ་ཅི་ལ་གནས། ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞིག་གསུང་དང་།

ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་པར་བགྱིད་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ཚོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་

བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སྒྲོན་ལམ་མི་གཏོང་བ་ལ་གནས་ཤིང་བརྟེན་ཅིང་བརྟེན་ནས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་གང་དག

@40B བརྟན་པ་དེ་ལ། བཙམ་ལྡན་འདས། དུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཅིག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །དུ་ཞིག་ལྷག་

མཐོང་གི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །དུ་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ།

གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོའི་མཐའ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་བཞི་

པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས་ཇི་ལྟར་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བགྱིད་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཚོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་

བཞག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོའི་སྡེ་དང་། དབྱངས་གྲིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལྷ་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ་དང་། ཚེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། སྲིང་གཞིའི་སྡེ་དང་།

རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་བུ་བའི་སྡེ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་གྲི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། ལྷ་དུ་བྱང་བའི་ཚོས་གྲི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེ་

གང་དག་གྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད་པ་དེ་དག་གྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་ཐོས། ལེགས་བར་བཟུང་། ཁ་ཏོན་གྱང་བར་བྱས། ཡིད་གྲིས་ལེགས་པར་བརྟགས།

@41A ༄། །མཐོང་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་གཅིག་ལྷ་དབེན་པར་འདུག་སྟེ། རང་དུ་ཡང་དག་བཞག་ནས་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཡིད་ལ་

བྱེད་ཅིང་། སེམས་གང་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་དེ་རང་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པ་དེ་ལ་ལུས་ཤིན་ཏུ་

སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལུས་

ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དེ་ཐོས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསམས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་

ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད། མོས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་ཏུ་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་འབྱེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཞེས་

བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་ཡིད་ལ་

@41B བགྱིད་པ་ན། ཇི་སྟེན་དུ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་

ཀྱི་

རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་མ་ཐོབ་པ་དེའི་

བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམས་པའི་ཚེས་དེ་དག་ནང་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡིད་ལ་བབྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བབྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞེས་བབྱི། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་

ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྟན་འདས། ཞི་གནས་གྱི་ལམ་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཐ་

དད་ཅེས་བབྱིའམ། ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ཞེས་བབྱི། བཀའ་སྐུལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པའང་མ་ཡིན། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་

ཞེན། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྟན་འདས། རྣམ་པར་ལྟ་བར་བབྱིད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་གང་ལགས་པ་དེ་ཅི་ལགས། སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བབྱིའམ། ཐ་དད་

@42A ༄། །པ་མ་ལགས་ཞེས་བབྱི། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། གཟུགས་བརྟན་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

བྱམས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་སྤེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །བཙམ་ལྟན་འདས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་

དེ་གལ་ཉི་གཟུགས་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་མ་ལགས་ན། སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དེ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པར་བགྱིད་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། དེ་ལ་ཚོས་གང་

ཡང་ཚོས་གང་ལའང་རྟོག་པར་མི་བྱེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་ལྟར་སྤྱང་དོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་

ལོང་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་གཟུགས་ཉིད་མཐོང་ཡང་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་དོ་སྐྱེས་ཏུ་སེམས་ཉི། དེ་ལ་གཟུགས་དེ་དང་། གཟུགས་བརྟན་སྤྱང་བ་དེ་དོན་

ཐ་དད་པར་སྤྱང་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེ་དང་། ཉིང་དེ་འཇིག་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའང་དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་

སྤྱང་དོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་སྤྱང་བ་སེམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་

@42B པ་མ་ལགས་ཞེས་བགྱིའམ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གྱིས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་ཅན་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྟན་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་

ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སེམས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན། གཅིག་ཏུ་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་
 པ། གང་གི་ཚོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་གཅིག་ཏུ་ཞི་གནས་བསྒོམ་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གང་གི་ཚོ་རྒྱན་ཆགས་སུ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་འབྲེས་པར་འགྱུར་ཏེ་མཉམ་པར་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་
 པ། གང་གི་ཚོ་སེམས་ཚུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ལགས། བྱམས་པ། ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན་གང་ཡིན་པའོ། །བར་ཆད་མ་མཆིས་པའི་སེམས་གང་ལགས། བྱམས་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་དམིགས་པའི་
 སེམས་གང་ཡིན་པའོ། །སེམས་ཚུ་གཅིག་པ་ཉིད་གང་ལགས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ལ་འདི་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་
 །

@43A ༄། །ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ལྷག་མཐོང་ལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས། བྱམས་པ། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། མཚན་མ་ལས་

བྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ལོ། །མཚན་མ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་
གཞུགས་བརྟན་འབའ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་
པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་དང་དེར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བདེ་བ་ལ་རྟོག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་གནས་
ལ་རྣམ་པ་དུ་མཚེས། བཀའ་སླུལ་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཞི་གནས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་
དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་

@43B དང་། ཅིའང་མིད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདུ་ཤེས་མིད་འདུ་ཤེས་མིད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་པའོ། །ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱམས་པ་ཚད་མིད་པ་དང་། སྦྱིང་ཇི་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་
སྦྱོམས་ཚོད་

མིད་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ན། ཚོས་ལ་གནས་པ་ནི་གང་ལགས། ཚོས་ལ་མི་
གནས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་མའི་ཇེས་སུ་འབྲང་བས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །བཟུང་བ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་ལ་མི་སྦྱོས་པར་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། ཇེས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྗོས་
པའམ། རྣམ་པར་རྟགས་པའམ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་སམ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ལྷག་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མིད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་འམ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་

པཎྜི་ཏེ་ལ་ང་ནི་ཚོས་ལ་གནས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྣམ་པོར་འདོགས་སོ། །ཚོས་ལ་མི་གནས་པ་

@44A ༄། །ལ་བརྟེན་ནས་དད་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་འདོགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་མ་འདྲིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་

ཞེས་གྲང་བགྱི། འདྲིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་གྲང་བགྱི་ན། མ་འདྲིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ།

གལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཚི་ལྟར་བབྱང་བ་དང་བསམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལས་མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པར་བྱེད་

པ་དེ་ནི་མ་འདྲིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུམ་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་བསྐྱུམ་པ་དང་། གཅིག་

ཏུ་བརྒྱལ་བ་དང་། སྤང་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞིལ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བབ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལ་གཞིལ་

པ། བྱང་རྒྱལ་ལ་འབབ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལ་བབ་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འབབ་པ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བབ་པ། གནས་གྱུར་པ་

ལ་གཞིལ་བ། གནས་གྲུང་པ་ལ་འབབ་པ། གནས་གྲུང་པ་ལ་བབ་པ་དག་སྟེ། ཚོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བའི་ཚོས་དཔག་ཏུ་མེད་པ། བྱངས་མེད་པ་དག་མངོན་པར་བརྗོད་

@44B པས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཚེ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི། འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཚེ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་འདྲེས་
པ་རྒྱང་

དུའི་མེད་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲི། འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྲུང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲི། འདྲེས་པ་ཚད་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྲིན། འདྲེས་པ་

རྒྱང་དུའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྲུང་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། འདྲེས་པ་ཚད་མ་མཆིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ།

མདོའི་སྡེ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་དང་། མདོ་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའི་བར་དག་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་

མཐོང་ནི་འདྲེས་པ་རྒྱང་དུའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མདོའི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཇི་སྟེད་བབྱང་བ་དང་། བསམས་པ་སོ་སོར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ནི་འདྲེས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོག་དང་། ཡི་གེ་

ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་། སློབས་པ་ཚད་མེད་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ནི་འདྲེས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་

@45A ༄། །པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པར་

འགྱུར་ལགས། བྱམས་པ། དེ་ནི་རྒྱ་ལྡན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་

པར་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ལ་དགའ་བ་འཐོབ་པ་དང་། ཚོས་སྤང་བ་སྤོགས་བཅུར་ཚད་མེད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་

དག་པར་ཤེས་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་མ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་རྣམས་དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་

འཐོབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷ་གོང་མ་བས་ཆེས་གོང་མ། བཟང་པོ་བས་ཆེས་བཟང་པོ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་

པའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། འདྲིས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་གང་ལ་རྟོགས་ཤིང་གང་ལ་འཐོབ་པར་འཚལ་བར་བགྱི་ལགས། བཀའ་སྤྱི་ལ་

པ། བྱམས་པ། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ནི་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཐོབ་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་

@45B ལས་དང་པོ་པས་ཀྱང་དེ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བར་མི་གཏང་བར་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། ཇི་ལྟར་ན་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྟོག་པ་དང་བཙུག་ལྷན་འདྲིས་པ་དང་
བཙུག་

པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་ལགས། ཇི་ལྟར་ན་རྟོག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་དཔྱོད་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་བ་ལགས།

བྱམས་པ། ཇི་ལྟར་བཟུང་ཞིང་བརྟགས་པ་དང་། དཔྱད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་མཚན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་སྤོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི། རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་གསལ་ཞིང་རགས་པ་སྤོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་

ཀྱང་དེ་སྤང་བ་འོལ་གྱི་བྱུན་པ་ཙམ་སྤོང་བའི་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་

མཚན་མ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཚོས་སྤོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་

དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔྱོད་པ་དང་

@46A ༄། །བཅས་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །འབྲེས་བའི་ཚོས་ལ་

དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡིན་ནོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་ལགས། རབ་ཏུ་འཇིན་པའི་རྒྱ་མཚན་

ནི་གང་ལགས། བཏང་སློམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། སེམས་ཚོད་པའམ། ཚོད་ཏུ་དོགས་པ་ན། ཀུན་ཏུ་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། བར་

ཆད་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱེད། །བྱམས་པ། སེམས་བྱིང་དམ། བྱིང་དུ་དོགས་པ་ན། མངོན་པར་དགའ་བར་འགྱུར་བ་

དང་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱེད། །བྱམས་པ། ཞི་གནས་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའམ།

ལྷག་མཐོང་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའམ། ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སེམས་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་

པ་ན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བློ་མས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་བྱེད། །བཙོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པ།

@46B ཚོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས་ན། ཇི་ལྟར་ཚོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལགས། ཇི་ལྟར་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་

ལགས་

བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྡན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་། ཚིག་དང་། ཡི་གེ་དང་། སོ་སོ་བ་དང་། བསྐྱུས་པས་སོ། །མིང་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་

པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་གི་མིང་དུ་བྱ་བར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཚིག་གང་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་དོན་རྗེས་སུ་ཐ་
སྐྱད་གདགས་པའི་ཕྱིར་གནས་དང་ཉེན་མིང་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡི་གེ་གང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་སོ་སོ་
ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། མ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བསྐྱུས་པ་ལས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
གང་ཞེ་ན། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་ན་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བཅུས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་

@47A ༄། །ཡོད་པ་ཉིད་དང་། འཛིན་པའི་དོན་དང་། གཟུང་བའི་དོན་དང་། གནས་པའི་དོན་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་

ལོག་པའི་དོན་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་
རྣམ་པར་བརྟུན་ཏུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གྲངས་ལྡན་སོ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ནི་
གྲངས་དྲུག་གིས་སོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་འང་གྲངས་དྲུག་ཁོ་ནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་པའི་
ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཇི་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་འང་རྣམ་པར་བརྟུན་ཏེ། འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཐ་
མ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་པ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །རྣམ་བར་རིག་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་
ལོག་པའི་དོན་དང་། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །

@47B

ལྟོ་བོ་

པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ངས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་།

ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། རྣམ་པར་

རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་

གང་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐམས་ཅད་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་མོ། །

བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེས་ནི་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་

ཤིང་མཉམ་མོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་འཇིག་པའི་དོན་ནི་སྐྱེ་མཆིས་གཟུངས་ཅན་ལྟ་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་

@48A

༄༅། །སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གཟུང་བའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་དག་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་འཛིན་པའི་དོན་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་གཟུང་བའི་དོན་གྲང་ཡིན་

ནོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་གནས་གྱི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ལ་གནས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤང་བའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོང་ཚིགས་དང་། ལྷོང་ཚིགས་

བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ལ་ཐུག་པའི་ས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། ཇམ་བུའི་གླིང་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། གླིང་བཞི་པ་

དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་

དང་། དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་བརྒྱ་དང་། དེ་སྟོང་དང་། དེ་འབྲུམ་དང་། དེ་བྱེ་བ་དང་། དེ་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་

དང་། དེ་བྱེ་བ་སྤྲུག་སྟོང་དང་། དེ་བྱེ་བ་སྤྲུག་འབྲུམ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་སྤྲུག་བརྒྱ་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་སྤྲུག་སྟོང་དང་། དེ་གྲངས་མེད་པ་སྤྲུག་

འབྲུམ་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་དག་གི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་གངས་མེད་པ་ཕྲག་འབྲུམ་གྱི་རྩལ་ཕྲ་རབ་

@48B གྱི་རྩལ་སྟེད་དག་གོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་གྱི་དོན་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བརྒྱུང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་བསྟན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་
རྣམས་

སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ནི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་དག་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྟ་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་པ་ལ་གཙང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ལྟ་བ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གང་ཡིན་པའོ། །

བྱམས་པ། དེ་ལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

ཁམས་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་

དོན་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དང་བུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྲོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པ་བཅུ་

པོ་དེ་དག་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་རྣམ་པ་ལྷན་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་ལྷ་གང་ཞེ་

@49A ༄། །ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་

རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུང་པོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། རང་

གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའམ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཇི་སྟེད་

གྱིས་ཤེས་བྱ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་བསྟེ། །མ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། རྒྱུན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱུན་དང་། དུས་དང་། རྒྱེ་བ་དང་། གནས་པ་

དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣལ་ལོགས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཚོས་གྱི་

དབྱིངས་དང་། བསྐྱུ་བ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལན་གདབ་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་ཉེ་ལན་གདབ་པ་དང་། གཞག་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བསྐྱུགས་

པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱ་དང་མཐུན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་འཛིན་པར་བྱེད་པ། བྱང་རྒྱུ་གྱི་

@49B ལྷོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་རྣམས་དང་། དེ་ལ་སོགས་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཡོངས་

སུ་

ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྐྱུག་འདུལ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྐྱུག་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་བ་དང་། དག་སྦྱོང་

ཉིད་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། ངས་ཉན་ཐོས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ལས་འདས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གང་དག་བརྟན་

པ་དེ་དག་མངོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་རབ་ཏུ་རིག་པར་བྱེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་དག

ལའང་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། བྱམས་པ། དོན་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། ཡང་བྱང་རྒྱལ་

སེམས་དཔས་རྣམ་པ་བཞིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་ལེན་པའི་དོན་དང་། ལྷོང་བའི་དོན་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་

དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་དོན་གྱིས་ཏེ། བྱམས་པ། དོན་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ།

@50A ༄། །ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཚིག་འབྲུའི་དོན་དང་། དོན་གྱི་དོན་

དང་། ཁམས་ཀྱི་དོན་གྱིས་སོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཚིག་འབྲུའི་དོན་མི་མིང་གི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་དོན་གྱི་དོན་ནི་རྣམ་པ་བརྟུ་ར་རིག་པར་

བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱོམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་

མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། གནས་དང་གནས་པར་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་བར་

དུ་གཙོ་བོ་འཛིན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་

དང་། ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱམས་པ། དེ་ལ་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁམས་ལྡེ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་།

འདུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། བྱམས་པ། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་

@50B འདས། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དང་། བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་

ལགས་པ་དང་། བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ལ་ཐ་དད་དུ་

བསྐྱིབ་ཅི་མཆིས་ལགས། བཀའ་སྐུལ་པ། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚོགས་འདུལ་གནས་པ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ། དགོངས་པ་མེད་

པ། མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ། བསམས་པ་ལས་

བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། སྐྱེ་བཞིན་མ་ཡིན་པ། དགོངས་པ་ཅན། མངོན་དུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཚེས་མ་ཐུན་པ། རྣམ་པར་

ཐར་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བྱེད་དོ། །བྱམས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུལ་གནས་པ་

དང་། ཚིག་འབྲུལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་མ་ཐུན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྲོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་

@51A ༄། །བྱིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་ཚེས་ཤིན་དུ་མ་ཐུན་པ། རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ།

བྱམས་པ། དེ་དག་གི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པ་ཚོས་

སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་གང་ལགས། མཐོང་བ་ནི་གང་ལགས། བྱམས་པ། ང་ནི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་རྣམ་གྲངས་དུ་

མས་སྟོན་པར་བྱེད་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་མདོར་བསྟུན་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་

ཡིན་ནོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་

དང་། ལྷག་མཐོང་སྐྱོམ་པས་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་གང་གིས་མཚན་མ་གང་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ལགས། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཚོས་གྱི་མཚན་མ་

དང་། རོན་གྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ལ། མིང་ལ་མིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་དེའི་གནས་མཚན་མ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། མིང་

@51B ལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་། ཡི་གེ་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། །ཁམས་གྱི་བར་ལ་ཁམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཤིང་། དེའི་གནས་གྱི་

མཚན་མའང་

ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་མཚན་མ་གང་ལགས་པ་དེའང་རྣམ་པར་སེལ་བར་

བགྱིད་ལགས་སམ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་དེ་མི་དམིགས་ན། དེ་ལ་ཅི་ཞིག་རྣམ་པར་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱམས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ནི་ཚོས་དང་དོན་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། དེ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མནན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ང་མི་སྤྲོད། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་

འདས་གྱིས་ཆབ་སྟོག་པ་ཅན་མཆིས་པའི་སྡོད་གྱི་དཔེ་དང་། མི་ལོང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་དཔེ་དང་། མཚོའུ་འཁྲུགས་པའི་དཔེས་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མ་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ་དེ་ལས་བརྗོད།

པ་ནི་རྣམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་བརྗོད་པས་པའི་སེམས་གྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཤེས་པར་མི་རྣམས་ཀྱི། བརྗོད་པས་པས་ནི་རྣམས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ལ་སེམས་གྱིས་སོ་

པའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་དང་། ངོ་སྟོམ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་

@52B ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གཟུང་བའི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཡོངས་སྟོན་ལ་ལྟ་བའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་༥ སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་
ལོ། །ཡོངས་

སྤྱི་ཡོངས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་སྐྱེས་པ་དང་། ལུང་མེད་ཀྱི་བསྟེན་བཀུར་དང་། ཡོ་བྱེད་དང་ལྡན་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ནང་གི་བདེ་བའི་མཚན་མ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱུག་པའི་

མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གནས་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་

པ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ནང་གི་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་

སེལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། ཚོས་བདག་མེད་པའི་མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རིག་

པ་ཙམ་གྱི་མཚན་མ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་

ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་། འགྲུར་

@53A ༄། །བ་མེད་པའི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །མཚན་མ་དེའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་

ཉིད་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། མཚན་མ་རྣམ་བཅུ་རྣམ་པར་སེལ་བར་

བགྱིད་ན། མཚན་མ་གང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བགྱིད་ཅིང་འཆིང་བའི་མཚན་མ་གང་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྲུར་ལགས། བྱམས་པ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་

གྱི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་མའི་མཚན་མ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྲུར་བ་དེའང་རྣམ་པར་སེལ་ལོ། །བྱམས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་

དག་ནི་དངོས་སུ་ན་མཚན་མ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །རི་རིའང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །བྱམས་པ། འདི་ལྟ་

སྟེ། དཔེར་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །ཉེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དངོས་སུ་ན་འདུ་བྱེད་

འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འདི་ལའང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བཟོ་བར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཉོག་

@53B ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་གང་ལགས། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བྱང་

རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། བྱམས་པ་སྟོང་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་སྟོང་དོན་འདི་ཉིད་འདྲི་བ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། བྱམས་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་

དག་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ། གཞན་གྱི་
དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལིན་ཏུ་རྣམ་པར་
བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་དེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་
དག་གིས་ཉིང་ངེ་འཇོན་ཏུ་ཞིག་བསྐྱུས་ལགས། བཀའ་སླུལ་པ། བྱམས་པ། ངས་ཉོན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇོན་
@54A ༄། །རྣམ་པ་ཏུ་མ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་ལགས།
བྱམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་དག་གི་
འབྲས་བུ་གང་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བསྟེ། བྱམས་པ། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ། ཡང་ཉོན་ཐོས་

རྣམས་ཀྱི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་

དང་། ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་ལས་ཅི་ལགས། བྱམས་པ། འཆིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཚན་

མའི་འཆིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གོགས་རྣམ་པ་ལྷ་གསུངས་པ་གང་དག

ལགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གོགས་དག་ལགས། དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་དག་ལགས། དུ་ནི་གཉིས་ཀའི་གོགས་དག་ལགས། བྱམས་པ། ལུས་དང་ལོངས་

@54B སྤྱོད་ལ་ལྷ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་གོགས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་གཏམ་འདོད་པ་བཞིན་མ་ཐོབ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་གོགས་ཡིན་ནོ། །འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་

པར་འཇིག་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀའི་གོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་འང་གཅིག་གིས་ཀྱང་སྤྱོད་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་བ་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྤྱི་བ་པ་

ལྷ་པོ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། དུ་ནི་གཉིས་ཀའི་སྐྱིབ་པ་དག་ལགས། བྱམས་པ། རྟོན་པ་དང་།

འགྲོད་པ་ནི་ཞི་གནས་གྱི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། ཐེ་ཚོམ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་ནི་གཉིས་ཀའི་སྐྱིབ་

པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན་ཞི་གནས་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཚོ་ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་ལགས་པར་རབ་དུ་ཚོམས་པར་གྱུར་

པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇི་ཅོམ་གྱིས་ན་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལགས། བྱམས་པ། གང་གི་ཚོ་རྟོན་པ་དང་། འགྲོད་པ་ལགས་པར་རབ་དུ་ཚོམས་པར་གྱུར་པའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ལྷགས་པས་རྣམ་པ་དུ་དག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འཚལ་བར་བགྱི་ལགས། བཀའ་སྤྱུལ་པ།

@55A ༄། །བྱམས་པ། རྣམ་པ་ལྡས་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྷོ་རོལ་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། རྣང་དུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། མཚན་

མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། གནས་ངན་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་སོ། །བྱམས་པ། གཡེང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཏང་སྟེ། ཉན་ཐོས་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་རྟུ་ལྷུང་ན་དེ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་དང་། འདུ་འཇི་
དང་།

མཚན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱི་ཚོལ་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བར་གཏོང་ན་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོལ་རྟུ་སེམས་རྣམ་པར་
གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་དགེ་བའི་བྱིས་བྱིང་བའམ། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་རོ་ལྷུང་པའམ། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཉོན་
མོངས་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་ནང་རྟུ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚོལ་གྱི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དེ་ནི་
མཚན་མའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ནང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ངའོ་སྦྱོར་རྟུ་རྫོམ་སེམས་སུ་བྱེད་ན་དེ་ནི་

@55B གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པར་གཡེང་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དག་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ནས་བརྒྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་

བར་ལ་གང་གི་གཉེན་པོ་ལགས། བྱམས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ས་དང་པོ་ལ་ནི་ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
མོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ལྷུང་བ་སྤྱི་མེད་འབྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་སློམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྲིད་པ་དང་། ཚོས་ལ་
སྲིད་པའི་འོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྲོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྤྲོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་འོ། །དུག་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་
འོ། །

བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་སྤྱི་མེད་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་འོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་དང་། མཚན་མ་ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་འོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་
སློན་པ་ལ་དབང་དུ་མ་གྱུར་པའི་འོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་འཐོབ་པའི་འོ། །བྱམས་པ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བ་མཚོག་ཏུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་

@56A ༄། །པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་ཅིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་ན་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་

འགྱུར་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལས་བརྩམས་

ཏེ། ཇི་ལྟར་ཐོས་པ་དང་བསམས་པའི་ཚོས་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བརྒྱུང་བ་དང་། ལེགས་པར་བསམས་པ་དང་། ལེགས་པར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དེ་བཞིན་

ཉིད་ནང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མཚན་མ་སྤྲོམ་མེ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་རེ་ཞིག་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སྒྲིམས་སུ་འཛོག་ན་རགས་པ་དག་

ལ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། བྱམས་པ། དེ་ལ་མཚན་མ་སྤྲོམ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ལོན་པའི་མཚན་མའམ། ལྷོང་བའི་མཚན་མའམ། རྣམ་པར་རིག་པའི་མཚན་མའམ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་མཉམ། རང་གི་མཚན་མཉམ། སྤྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མཉམ། དེ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མཉམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

@56B དོན་ལ་སྦྱར་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་མཚན་མཉམ། ཤེས་པའི་མཚན་མཉམ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་མཚན་མཉམ།

འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་མཉམ། འདུས་མ་བྱས་གྱི་མཚན་མཉམ། ཏྲག་པའི་མཚན་མཉམ། མི་ཏྲག་པའི་མཚན་མཉམ། སྤྱུག་བསྐྱེད་བ་དང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པའི་རང་བཞིན་

གྱི་མཚན་མཉམ། དེ་མི་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་མཉམ། འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བའི་མཚན་མཉམ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་མཉམ། ཐམས་ཅད་

ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བར་རིག་ནས་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚན་མཉམ། གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་མཚན་མཉམ། ཚོས་བདག་མེད་པའི་མཚན་མཉམ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་

འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འཇུག་གོ། དེ་ལྟར་ཞུགས་ཤིང་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དུས་དུས་སུ་གོགས་དང་། སློབ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དག་ལས་སེམས་

རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རང་གི་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བདུན་སྟེ། བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་

མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཐོབ་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ས་དང་པོ་ཐོབ་

@57A ༄། །པ་དང་། ས་དེའི་ཕན་ཡོན་ཡང་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་སྤར་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་གཞུགས་

བརྟན་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཞུགས་བརྟན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པས་དངོས་པོའི་མཐའི་དམིགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ།

དེས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་། དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། ལ་ལ་ཞིག་སྤྱི་ཆེས་ལྷ་མོས་

སྤྱི་ཆེས་སྐྱོམ་པོ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའང་སྤྱི་ཆེས་སྤྱི་ཆེས་འབྱུང་ལྟར་། བའི་རྩལ་དུ་ནང་གི་མཚན་མ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་མཚན་

མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དེ། མཚན་མ་རྣམས་རྣམ་པར་སེལ་བ་ན་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་

ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པས་རིམ་གྱིས་ས་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་སུ་གསེར་ལྟ་བུར་སེམས་རྣམ་པར་སྤྱོད་ལ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་

རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཞིང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དམིགས་པའང་འཐོབ་སྟེ། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱབ་ན་ལྷན་མེད་

@57B པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པར་བགྱིད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷག་པ་ལགས། བྱམས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་དུག་ལ་མཁས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་།

གནས་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། འགྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་མཁས་

པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་ཤེས་ན་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་དུག་ནི་བཟོན་པ་དང་སྡོང་

རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་སྤྱི་ཚེ་དང་། རང་གི་ཡུལ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པ། སྐད་ཅིག་དང་ཐང་ཅིག་དང་ཡུད་ཅམ་ཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་ཉིང་ངེ་འཛིན་མང་པོ་ལ་སྣོམས་
པར་འཇུག་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མང་པོ་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མང་པོ་མཐོང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་རྒྱུང་

@58A ༄། ༄། ༄། རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཚེན་པོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་དང་
ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཚད་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དང་ལྡན་པའི་འོ། །
དམིགས་པའི་མཚན་མ་སྤོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཅིའང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དམིགས་པའི་མཚན་མ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་
ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་ལྡན་པའི་འོ། །མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་དམིགས་

པའི་འོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བའི་འོ། །ཚོར་བ་འབྲེན་མ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྤྲོད་པའི་འོ། །དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་

ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པའི་འོ། །བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་པའི་འོ། །སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡང་མ་ཡིན།

བདེ་བའང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་པའི་བར་གྱི་འོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་

@58B ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །དགོ་བ་དང་ལྡན་པའི་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འོ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དང་ལྡན་
པའི་ནི་འདི་

སྟེ། དེ་གཉིས་ཀའི་དང་མི་ལྡན་པའི་འོ། །ཇི་ལྟར་ན་གནས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དགའ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་ཤེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་ན་

བསྐྱེད་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འཕྲིང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་མཚན་མའི་འཆིང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་ཡང་དགའ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་རྒྱུ་ཤེས་ཏེ། དེ་རབ་རྒྱུ་ཤེས་

ནས་དེ་ལས་སེམས་འདི་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལོན་གྱི་གཉེན་པོའི་སེམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ཚོ་སྐྱེ་བ་དང་། འཕེལ་ལོ་ཞེས་འཕེལ་བ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་འགྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
སྤྱ་གྲུར་པ་མཚན་མ་གནས་ངན་ལོན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྲུར་པའི་སེམས་དེ་འགྲིབ་ཅིང་འགྲི་བར་གྲུར་པ་ན་འགྲིབ་ཅིང་འགྲིའོ་ཞེས་འགྲིབ་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་
ན་ཐམས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དག་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱམས་པ། དེ་ལྟར་ན་
@59A ༄། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐུ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་འགག་གོ་ཞེས་གང་གསུངས་

པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཡང་དག་པའི་ཚོར་བ་དེ་དག་གང་ལགས། བྱམས་པ། མདོར་བསྡུས་ན་ཚོར་བ་རྣམ་པ་གཉིས་འགག་སྟེ། གནས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། དེའི་

འབྲས་བུ་ཡུལ་རིག་པའོ། །དེ་ལ་གནས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་སྟེ། གཞུགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་

དང་། འབྲས་བུ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ངན་ལེན་རིག་པའོ། །དེ་ལ་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་གང་ཡིན་པའོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་

པ་ནི་མ་འོངས་པའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཡུལ་རིག་པའང་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གནས་རིག་པ་དང་། ཡོ་བྱད་རིག་པ་དང་། འོངས་སྟོད་རིག་པ་དང་། ལྟོས་པ་རིག་

པའོ། །དེའང་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནའོ། །འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་རིག་པའི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྟོང་བ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་

@59B ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདྲེན་མར་སྟོང་ངོ། །འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའི་ནི་ཚོར་བ་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་ཏེ། རིག་
པའི་

འདུས་ཏེ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་འབའ་ཞིག་མྱོང་ངོ། །ཡུང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་ན་དེའང་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེའི་ཕྱིར་སྲུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཚོར་བ་ཐམས་ཅད་འགག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྤྲུལ་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་བུམས་པ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། བུམས་པ་སྟོན་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ལིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས་བརྩམས་ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ལ་ལིན་

ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་མཁས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་པ་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། །ངས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་

ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་སྟོན་པར་འགྱུར་ངོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་རྣམས་དང་།

རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་འདི་ལ་ལིན་ཏུ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། །ཚོས་རྣམས་གདགས་པ་

@60A ༄། །རྣམ་གཞག་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བག་ཡོད་དོན་ཚིན་ཡིན། །གང་དག་ཚོས་དེར་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་འདིར། །ཡང་དག་བརྩོན་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་

འཕྲོག། །གང་དག་གྲུགས་ལྟ་དེ་སྐད་ཚོལ་བ་ལས། །ཐར་པར་ལྟ་བ་ཚོས་ཀྱན་རྒྱུ་བྱེད་པ། །བྱམས་པ་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་འདི་ལས་ནི། །ཐག་རིང་གནམ་ས་རིང་བ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ལྷོ་
ལྷན་སེམས་ཅན་དོན་ཞེས་དེ་དག་ལས། །ལན་བྱེད་རིག་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བརྩོན་མིན། །ལན་དེ་ཉོག་ན་ཀྱན་གྱི་དམ་པ་དང་། །ཟང་ཟིང་མེད་པའི་དགའ་བ་འཕྲོབ་མི་འགྱུར། །གང་
དག་འདོད་ཕྱིར་ཚོས་གྱི་ལུང་འབོག་པ། །དེ་དག་འདོད་པ་སྤངས་པ་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། །ཚོངས་པ་དེ་དག་ཚོས་གྱི་རིན་པོ་ཆེ། །རིན་ཐང་མེད་པ་རྙེད་ཀྱང་སྤོང་ཞིང་རྒྱ། །དེ་ཕྱིར་ཚོད་དང་འདུ་
འཇི་སྒོས་ལྷན་པ། །རྣམ་པར་སྤོངས་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་མཚོག་བྱོས་ཏེ། །ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་བསྐྱལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་གྱིས། །དེ་ནས་བཙམ་
ལྷན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཙམ་ལྷན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲུལ་པའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གངས་འདིར་བསྐྱན་པ་འདིའི་མིང་
ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། བཙམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྐྱལ་པ། བྱམས་པ། འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྐྱན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་

@60B བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག །རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་སློབ་ཆགས་དུག་འབྱམ་ནི་སློབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་

སོ། །ཉན་ཐོས་སུམ་འབྱམ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་རྗི་མ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་གོ། ཉན་ཐོས་འབྱམ་ལྟ་བུ་ཞི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་རྣམས་ལས་

སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་ལྟ་སྟོང་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྲམས་པའི་ལཱུ་སྟེ་བརྒྱད་

པའོ།། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱི་དབང་སྟུག་གིས་ཉུ་བ་ཉུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ས་བརྩུ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བགྱི་བ་དང་། རྗི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་

དང་། འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་དང་། ལྷན་ཏུ་སྐྱུང་དགའ་དང་། མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་དང་། ཚོས་གྱི་སྒྲིན་ལགས། སངས་

རྒྱས་གྱི་ས་ནི་བརྩུ་གཅིག་པ་ལགས་ན། ས་དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་དང་། ཡན་ལག་དུ་དག་གིས་བསྐྱས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྐྱུལ་པ། སྟུན་

@61A ༄། །རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་དང་། །ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །སྤྱན་རས་

གཟིགས་དབང་ཕྱུག །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་བསྐྱུས་སོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་ལྷག་པའི་རྩོལ་བྱིས་ས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་གསུམ་པ་ནི་ལྷག་

པའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །ས་བཞི་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་གྱུ་ཞོམ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་

གྱུ་ཞོམ་པས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །ས་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུ་བཞི་པོ་དག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་

ཕྱུག །མོས་པས་སྟོན་པའི་ས་ལ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཚོས་སྤྱད་པ་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དག་ལ་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱིར་བཏོན་པས་ས་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་

ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་སྤྱང་བ་སྤྲ་མེའི་འཁྲུལ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དག

ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་

@61B འཕྲོ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སློམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དག་གིས་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པར་བྱ་བ་དང་། སློམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚོས་ལ་

སྤྱོད་པ་ལས་སེམས་ལྷག་པར་བཏང་སློམས་སུ་འཇུག་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་

འབད་པས་དེའང་འཕྲོ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བདེན་པ་རྣམས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་གཅིག

ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་ཡིད་ལ་སྤྱོད་པ་ལྷག་པར་བཏང་སློམས་སུ་བཞག་སྟེ། ཐབས་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཞིན་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་

པའི་ཚོས་རྣམས་བསྐྱོམ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་

@62A ༄། །དོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུ་མ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྐྱོ་བ་མང་བ་

དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་

འབད་པས་དེའང་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་

པས་མང་དུ་གནས་པར་མི་རྣམས་པས། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་འབད་པས་

དེའང་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པ་དེ་ལ་རྩོལ་བ་ལྷག་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་དང་། མཚན་

མ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་

བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་གྲངས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རིས་པའི་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་

@62B ལྟོན་པ་ལའང་དབང་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་

འཐོབ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་འཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་

ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་བོ། །དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཡང་ཤེས་

བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་བ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པས་དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡན་

ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས་དེའང་འཐོབ་སྟེ། དེ་ཡན་ལག་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡན་ལག་དེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་

ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ །དེ་དག་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་བསྐྱུས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་དུ་ས་དང་པོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བགྲི། ཅིའི་སྤྲད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཞེས་བགྲི་ལགས། ས་དང་

@63A ༄། །པོ་ནི་དོན་ཆེ་བ། འདྲིས་པ་མ་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཐོབ་པས་དགའ་བ་དང་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་རབ་ཏུ་

དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་ནི་སྤྲད་བ་ལྷ་མོ་དང་འཆལ་པའི་རྩྭ་ལ་གྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་

ནི་ཉིང་ངེ་འཇོན་དེ་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་དེ་ཤེས་པའི་སྤྲད་བ་ཚད་མེད་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཞི་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཤིང་

བསྐྱོག་པའི་སྤྱིར་བྱུང་རྩྭ་བ་ཀྱི་སྤྱོད་པས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྒྲོམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་འོད་འཕྲོ་བར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་འོད་འཕྲོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྔ་པ་ནི་བྱུང་རྩྭ་བ་ཀྱི་

ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་ཐབས་གྱིས་སྒྲོམ་པ་དེ་ལ་དབང་བྱ་བར་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྤྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བྱུག་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག

པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མངོན་དུ་གྱུར་ཅིས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་ནི་མཚན་མ་

མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་རྒྱན་མི་འཆད་པ་རིང་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ས་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་

@63B ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་རྣམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མའི་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བས་མི་བསྐྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

ས་དགུ་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོས་སྟོན་པའི་དབང་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་སློབ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་སློབ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་པ་ནི་

གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཚོས་གྱི་ཚོགས་སྤྱིན་ཆེན་ལྟ་བུས་བྱུང་ཅིང་ཁབས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་གྱི་སྤྱིན་ཞེས་བྱའོ། །ས་བཅུ་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་

དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྤོ་མོ་སྤངས་པས་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྗེས་སུ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་

སངས་རྒྱལ་གྱིས་ ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ནི་དུ་མཆིས། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་དུ་མཆིས་ལགས།

བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བཅུ་

གཅིག་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། ངན་སོང་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་

@64A ༄། །ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་སྤྱང་བ་ཕྱ་མོའི་འཁྲལ་པ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྣོན་

པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་།

ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་མྱོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་སྣོན་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟེན་པ་

ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། ཚེས་ལ་མེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །ལྷ་པ་ལ་ནི་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྲོགས་

པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྤྲོགས་པ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་སྤྲོགས་པ་ཉིད་དང་། མངོན་དུ་སྤྲོགས་པ་ཉིད་

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །དུག་པ་ལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་

པ་དང་། མཚན་མ་མང་པོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །བདུན་པ་ལ་ནི་མཚན་མ་སྤོ་མོ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཀུན་ཏུ་

@64B ཚེངས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་ལ་ནི་མཚན་

མ་མེད་པ་ལ་རྩོལ་བ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །དགུ་པ་ལ་ནི་ཚེས་

བསྟན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སློབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚེངས་པ་དང་།

སྒྲོབས་པའི་དབང་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །བཅུ་པ་ལ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། གསང་བ་དང་

སྤྲ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་མོ་ཀུན་ཏུ་

སྒྲོངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་། དེའི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་པའི་སྤྲོགས་སོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག་ །ས་དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་

གཉིས་དང་། གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ནི་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གང་

@65A ༄། །ལ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྒྲོངས་པའི་བྲ་བ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བྲལ་ཞིང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་ཐེགས་པོ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་དག་

པར་འདས་ཏེ། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཇི་ཙམ་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་

ཞིང་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་དག་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་དག་གིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་

ཀྱིས་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སླིང་རྗེ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བཟོལ་ཏུ་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

མཐོང་ཞིང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཐུ་རྣམ་

པར་དག་པས་སོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ ས་དང་པོ་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དང་། ས་གོང་

མ་གོང་མ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཆེས་

@65B ལོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལ་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མ་གཏོགས་པ་ས་དང་པོའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་དེའི་གོང་མའི་ས་

རྣམས་

དེའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡང་མཉམ་ལ། རང་གི་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའང་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲིལ་ཡོད་པ་
དག་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ནི་ཡོན་ཏན་སྒྲིལ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྲིད་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་
རབ་ཏུ་མཚོག་ཅེས་བགྱི་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་བའི་རྩ་བ་ལོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་འགྲུབ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་
ལེན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པའི་སླིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ཀྱན་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་རྒྱོག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་མཆི་བ་དང་། ལྷོན་ལམ་གྱུ་ལོན་
པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྣམ་པ་བཞིའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་པའི་
@66A ༄། །བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་མཁའས་པ་དང་། དེ་སྐྱུར་དུ་འཐོབ་པར་རྣམས་པ་དང་། ལྷུར་དུ་ཐོབ་པ་དེ་དང་བདེ་བར་གནས་པ་དེའང་སྤངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་རྒྱ་བ་མེད་པ། དགོས་པ་མེད་པ། སྤྱད་བསྐྱེད་མང་པོ་སྤྲོ་ཚོགས་ཡུན་རིང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པས་ཉ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲོན་ལམ་རྒྱ་ཆེན་པོས་འགོ་བ་དང་།

སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཚོམ་པ་དང་ལྷན་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དུ་མཆིས་

ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ ལྷུག་སྟེ། སྤྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་པོ། །བཙམ་

ལྷན་འདས། གཞི་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་ནི་ལྷུག་པའི་རྩ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། དུ་ནི་ལྷུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལགས། དུ་ནི་ལྷུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་

ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ དང་པོ་གསུམ་ནི་ལྷུག་པའི་རྩ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ནི་ ལྷུག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་

ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་ལྷུག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲུས་ནི་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ང་སྒྲུའོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་དུག་པོ་དེ་དག་ལས་དུ་

@66B རི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལགས། ཏུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག ལྷག་པའི་ཚུ་ལ་གྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

ཡིན་ནོ། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ནོ། །བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་ནི་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་ང་སྤྲོ། །བཙོན་ལྡན་འདས།

བསྐྱབ་པའི་གཞི་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་རྣམ་པ་ལྔས་ཏེ། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་དམ་

པའི་ཚོས་བསྟན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲེ་སྤྲོད་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་ཤིན་ཏུ་མོས་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོས་སྤྱད་པ་བཅུ་པོ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྐྱོམས་

པ་ལས་བྱང་བའི་ཤེས་རབ་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པར་དག་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བས་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་དེ་དག་གངས་དུག་ཏུ་གདགས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག རྣམ་པ་གཉིས་

ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོ། །དེ་ལ་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་

@67A ༄། །པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པའི་ཕན་འདོགས་

པས་ཕན་འདོགས་སོ། །རྩལ་གྲིམས་གྲིས་ནི་ཕོངས་པ་དང་། གཞོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མཐོ་འཚམ་པ་ཉེ་བར་མི་སྐྱབ་པའི་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་འདོགས་སོ། །བཟོད་པས་ནི་

ཕོངས་པ་དང་གཞོད་པ་དང་རྣམ་པར་མཐོ་འཚམ་པ་ལ་ཅི་མི་སྦྱུང་པས་ཕན་འདོགས་ཏེ། དེ་གསུམ་གྲིས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་གྲིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་

རྣམ་པར་བཅིལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པའི་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ལས་བསྦྱོད་པར་མི་

རྒྱས་སོ། །བསམ་གཏན་གྲིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གཞོན་ཏེ། །ཤེས་རབ་གྲིས་ནི་བག་ལ་ཉལ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དེ། དེ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་

གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྲིད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་གཞན་དག་གྲངས་བཞིར་གདགས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། སྦྱོར་རས་གཟིགས་དབང་ལྡུག།

ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྒྱལ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་

@67B སེམས་དཔས་བསྐྱབ་བའི་དངོས་པོས་ཟིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དག་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་སྤྱིར་ངས་ཐབས་མཁས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་གསུམ་པོ་དག་གི་གྲོགས་

སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟན་ཏོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚེ་འདི་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མང་བས་ཏྟག་ཏུ་སྒྲོམ་མི་རྣམས་པ་དང་།

ཁམས་དང་མོས་པ་དམའ་བའི་སྤྱིར་རྣམས་པའི་བསམ་པ་སྒྲོབས་རྒྱང་བས་སེམས་ནང་དུ་འཇོག་མི་རྣམས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་སྒྲོད་ཐོས་པའི་དམིགས་པ་

ལ་བསམ་གཏན་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲོམས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་སྐྱབ་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ན། དེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱང་རྒྱུང་ཡང་

དག་པར་སྦྱངས་ཏེ་གནས་ཤིང་སྤྱི་མ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཀྱིས་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་དེའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཉོན་མོངས་པ་

རྒྱང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་རྣམས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་སྤྱིར་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་

སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་མཉམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོབས་རྒྱུང་བ་ཉིད་རྣམ་པར་

@68A ༄། །བརྗོད་ནས་ཁམས་གྲུ་ཚེས་པ་ལས་བསམ་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སེམས་ནང་དུ་

འཛོག་རྒྱས་པས། དེའི་སྦྱིར་སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་ཐོས་པའི་

དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་སྦྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངོན་པར་

སྦྱབ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་སྦྱིར་ངས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། །བཙམ་ལྡན་

འདས། དེའི་སྦྱང་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་རིག་པར་བཀྱི་ལགས། སྦྱིན་རས་གཟིགས་དབང་སྦྱག། དེ་དག་གོང་ནས་གོང་

དུ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་རྩལ་གྱིས་སྤངས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །རྩལ་གྱིས་སྤངས་ཆེས་སུ་

སྤངས་པ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་ན་བཟོན་འགྲུས་རྩོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོན་འགྲུས་བརྩམས་ན་བསམ་གཏན་སྦྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་

@68B ལྷུབ་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་འཕོབ་པོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ས་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་རྣམ་པ་དུར་རབ་ཏུ་དབྱེ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ །རྣམ་པ་གསུམ་

དུ་སྟེ།

སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚོས་སྤྱིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་སྤྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྤྱིན་པ་ལོ། །རྩལ་གྱིས་སྤངས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་མི་དགོ་བ་ལས་ལྷོག་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤངས་དང་། དགོ་བ་ལ་འཇུག་
པའི་

རྩལ་གྱིས་སྤངས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྩལ་གྱིས་སྤངས་སོ། །བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་མཇེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཅི་མི་སྦྱུང་པའི་བཟོད་པ་

དང་།

ཚོས་ལ་ངས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པའོ། །བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དག་བ་ལ་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱར་བའི་བཙོན་འགྲུས་
སོ། །

བསམ་གཏན་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་ཞི་ལ་རབ་ཏུ་ཞི་བས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་གཉེན་པོ་བདེ་བར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་
པའི་

བསམ་གཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་བསམ་གཏན་ནོ། །ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་
དང་།

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྤྲད་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དེ་དག་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམས་ཞེས་བགྱིལ་གས། སྤྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། །ལྷའི་སྦྱིར་ཏེ།

@69A ༄། །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་

ཉིད་

ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དང་། ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་དང་འབྲེལ་

བའི་སེམས་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཚོས་དང་མ་འབྲེས་ཤིང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་གང་

ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་ཉིད་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་

སྤྱིན་པ་དེ་དག་ཉིད་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་འབྲས་བུར་སྤོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙུན་ལྡན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ལགས། སྤྱིན་

རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ །དེ་དག་ནི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་ལོངས་སྤོང་དང་དབང་ཕྱུག་དང་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བ་
དང་།

ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཅི་འདོད་དགུར་ཀུན་ཏུ་སྤྱིད་པ་དང་། བརྟམ་པ་མི་བཟོད་པ་དང་མི་བཙོན་པས་བསོད་ནམས་དང་འདྲུ་འཇི་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལས་སྒྲ་ཚོགས་དང་རྣམ་པར་གྱིང་།

@69B བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། རྒྱ་བྲག་སྤྱིད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྐད་ཀྱི་སྒྲོས་པ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་དུ་ལྟ་བའོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་

པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ །དེ་འང་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལོངས་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ཁོན་མེད་ཅིང་དབྱེན་མེད་
ལ་

བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདག་པོ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་། དབང་ཆེ་བར་བྲག་པའོ། །བཙོན་ལྡན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པ་

ཅན་གྱི་ཚོས་དང་འདྲེས་པ་གང་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན། །དེ་ནི་སྐྱོར་བ་བཞིས་རིག་པར་བྱ་ཏེ། ལྷོང་རྩེ་མིད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ཏག་ཏུ་མི་
བྱེད་

པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ལྷན་པར་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བས་སོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དག་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་

པའི་སྐྱོམ་པ་ཉམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །བཙུན་ལྷན་འདས། ཐབས་མ་ལགས་པ་གང་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ན། གལ་ཏེ་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་འདོགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་འཇིན་ཅིང་མི་དགོ་བའི་གནས་ལས་བསྐྱང་སྟེ། དགོ་བའི་གནས་སུ་འཇོག་པར་

@70A ༄། །མི་བྱེད་ན། དེ་ནི་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན། །དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འདི་

ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་གཙང་བའི་ཆེའང་རྩང་རྩང་ཡང་རྩང་སྟེ། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་རྗི་ཞིམ་པོར་བྱ་བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་ཀྱི་རང་བཟིན་གྱིས་བསྐྱེད་
བསྐྱེད་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཟང་ཟིང་གིས་ཕན་གདགས་པ་ཉི་བར་སྐྱབ་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ཀྱང་བདེ་བར་བྱུར་མི་རྣམས་ཀྱི། དགོ་བ་ལ་འཇོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
དེ་དག་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་མཚོགས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དུ་མཆིས་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ང་ནི་རྣམ་པ་ལྟ་
པོ་དེ་དག་མ་གཏོགས་པར་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ཡོད་པར་མི་སྣ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་
བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་སོ་བ་སྟོན་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཚོས་དེ་དག་གིས་གཞན་ལས་ཤེས་ཀྱི་ཁེ་ཡོངས་སུ་མི་འཚོལ་བ་དང་། ཚོས་དེ་དག་ལ་ལྟ་བུས་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཚོས་འདི་དག་བྱང་རྒྱལ་དུ་ངེས་
པར་འབྱེན་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟེ་དུ་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་མི་བསྟོད་གཞན་ལ་མི་སྟོད་ཅིང་བརྟན་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། དེགས་པར་མི་བྱེད་ཅིང་

བག

མིད་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཙམ་དང་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཚོས་པར་མི་འཇིན་པར་དང་། ཚོས་དེ་དག་གིས་སེར་སྣ་མི་བྱེད་ཅིང་གཞན་དག་ལ་སྤྲུག་དོག་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་

སྤྱིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་དེའང་རྣམ་པ་བདུན་ཁོ་ནར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་སྤྱིན་པར་

བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷོ་ལ་སྤྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།

ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཇི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ངས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གྱུང་རྒྱུ་སེམས་

དཔས་ཡང་དག་པར་སྦྱངས་ཏེ་གནས་པ་དེ་ནི་སྤྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྡོམ་པ་བཅས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་བསྐྱང་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ལ་ངེས་པའི་རྩོལ་སྤྱིམས་ཅན་དང་། བརྟན་པའི་རྩོལ་སྤྱིམས་ཅན་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་འཇུག་པ་དང་།

@71A ༄། །བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སློབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཐམས་ཅད་

ལས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པ་ལ་རྟོན་པས་མི་འཇུག་པ་དང་། ལན་བྱ་བའི་སྤྱིར་སྤྱོད་སློབ་དང་། གཤེ་བ་དང་། བརྟེན་

པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། མཚང་འདུ་བའི་གཞོད་པ་དག་གིས་སློབ་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁོན་གྱི་བསམ་པ་མི་འཇོག་པ་དང་། ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་ན་ཡོངས་སུ་ཉོན་མོངས་

པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཤད་གྱིས་འཆགས་པ་ལ་མི་སློད་པ་དང་། འཇིགས་པ་དང་ཟང་ཟིང་གི་སེམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕན་གདགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཡལ་

བར་མི་འདོར་བ་དེ་ནི་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་དེས་བདག་

ལ་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སློད་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། སློབ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྩལ་བ་བརྟན་པ་དང་། དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་

ལ་བཙོན་པ་མ་གཏང་བ་དེ་ནི་བཙོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ཡོངས་སུ་

@71B རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། རྟུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། མི་

གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། ལིན་ཏུ་སྤྱང་བ་བྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྤྲོ་སྤོད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་

པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བསམ་གཏན་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་སྐྱུར་

བ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་དེས་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། སྤོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་

ཐར་པའི་སྐོ་གསུམ་པོ་དག་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་

བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་

པོ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལུ་པོ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་

@72A ༄། །བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དོན་གྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་སྒྲོས་པ་མེད་ལ་རྩལ་གཅིག་ཏུ་དེ་ལ་མང་དུ་གནས་པ་དང་། འདྲེས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་

སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལུན་འདས། རྣམ་པ་ལུ་པོ་དེ་དག་གི་སོ་སོའི་ལས་

གང་ལགས། སྐྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། །དེ་དག་གི་ལས་གྱང་རྣམ་པ་ལུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཆགས་པ་མེ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཚོ་འདི་ལ་པ་རོལ་

དུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ལུས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོར་བས་བག་ཡོད་པར་བྱེད་དོ། །མི་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྤྱི་མར་དེ་དག་ལ་བག་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་

བྱེད་དོ། །ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བྱང་བ་དག་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་མི་

རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ལ་མཁུལ་པ་དེས་སྤྱར་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོབ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

@72B ཀྱི་བར་དུ་ཆོ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མི་ཟད་པ་ཉིད་འཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་

དག་གི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག །ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མི་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་བསྐྱོབ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཀྱུ་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་མ་མཚིས་པ་གང་ལགས། ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །སྤྱངས་པ་ཉིད་གང་ལགས། སོ་སོར་བརྟག་ཅིང་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །

མི་གཡོ་བ་ཉིད་གང་ལགས། སར་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གང་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག །

ས་བཅུ་པར་གཏོགས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གཏོགས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྤྱད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་རྣམ་

པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་བས་མ་འཚེལ་བ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་བས་མ་འཚེལ་བ་དང་ལྡན་པ་ལགས། སྒྲིན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག། །གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་

ན་སར་གྲུབ་པ་བསྐོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅིའི་སྒྲིད་དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་དེ་ལྟར་ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་རྣམ་པར་

@73A ༄། །སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་ལ་དད་པས་གནས་པ་མ་ལགས། སྒྲིན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག། །རྒྱ་ལྡི་སྤྱིར་ཏེ། ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་རྣམས་ནི་ཆེས་

ལྷག་པར་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤེམ་ལ་དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་

པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མི་འགྲུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་དེ་

དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་གང་ལགས། སྒྲིན་རས་གཟིགས་དབང་སྤྲུག། །དེ་དག་གི་སོ་སོའི་མཐུ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ས་རོལ་ཏུ་སྒྲིན་པ་བསྐོམ་པ་ན་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པས་

སེར་སྣ་དང་། འཆལ་བའི་རྩལ་སྲིམས་དང་། སེམས་འབྱུག་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ལྷ་བའི་རྣམ་པ་རབ་སྦྱོང་བ་དང་། ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

པའི་བྱང་རྩལ་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚོ་འདི་ལ་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཟད་མི་

ཤེས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་གང་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་གང་དང་ལྡན་པ་ལགས། བཙམ་

@73B ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་ནི་སྦྱིང་རྗེའི་རྒྱལ་སྤྱུང་བ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་

ལ་ཕན་འདོགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱང་རྩལ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། གལ་ཏེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་ཡོངས་སྦྱོང་བས་མ་འཆོལ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱིང་རྗེ་ཅན་ལགས་ན་ཅིའི་སྦྱོང་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་དབུལ་པོ་གཤམ་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །དེ་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ཉེས་བྱས་དེའི་གོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན། དེ་དག་ལ་རྟེན་ཏུ་བྱ་

བ་ཉིད་ལ་ལྷགས་པ་དང་། ལོངས་སྤོང་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སྤྲོད་བར་ག་ལ་འགྱུར། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ །འདི་ལྟ་སྟེ།

དཔེར་ན། ཡི་དམགས་ལུས་སྐོམ་པས་གདུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡི་དམགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་

རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་རྣམས་

@74A ༄། །ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་གི་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡི་དམགས་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་

དཔའ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚོས་པ་ཉིད་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་གང་གིས་འཇིན་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པས་འཇིན་ནོ། །བཙམ་

ལྷན་འདས། གཤམ་ཉེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚོས་པ་ཉིད་འཇིན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅིའི་སྤྲད་དུ་མི་འཇིན་ལགས། སྤྱན་རས་གཟིགས་

དབང་ཕྱུག །ང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་པར་མི་སྒྲིམ་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་ཡི་གེས་བསྟན་པ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡི་གེ་མེད་པ། མོ་མོ་རང་རིག་པ་དེ་

བསྟན་པར་མི་རྣམས་པས་དེའི་སྲིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་འཛིན་ལོ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི། ཉེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཞེས་

ཀྱང་བགྱི། ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བགྱི་ལགས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས། ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་གང་ལགས། ཉེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ནི་གང་ལགས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཆེན་པོ་

ནི་གང་ལགས། སྲིན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་སྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་

@74B ལྷན་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པའང་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཟླལ་གྱིས་གཞོན་པར་ནི་མི་རྣམས་གྱི། དེས་ཟླལ་གྱིས་གཞོན་པར་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པས་སྲོད་པའི་ས་ལ་མོས་པ་

རྒྱུ་དུ་དང་འབྲིང་ལ་ལྷགས་པ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་དགེ་བའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྷན་ཞིང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་

པའང་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལ། དེ་ཟླལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་དེས་ཟླལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་འབྱུང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དང་པོ་ནས་བཟུང་བ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དུས་

དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་དག་བའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་

གྲུང་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྒྱད་བ་དེ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་རྣམ་པ་དུ་མཆིས་ལགས།

སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག། གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་ལྟ་པོ་དག་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ།

ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་ཉོན་མོངས་པ་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེ་དེའི་ཚོ་དེ་ལ་མེད་པས་དེའི་སྤྱིར་གྲོགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ལ་ཉལ་སྟོབས་

@75A ༄། རྒྱུང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་དྲུག་པ་དང་། བདུན་པ་ལ་ཆ་སྤོམ་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱོམས་པས་མཚན་པས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བག་ལ་ཉལ་སྤོབས་

ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་དང་། དེའི་གོང་མ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བཅོམ་

ལྷན་འདས། བག་ལ་ཉལ་དེ་དག་གནས་ངན་ལེན་སྤངས་པ་རྣམ་པ་དུས་རབ་རྟུ་སྟེ་བ་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཏེ། གནས་ངན་ལེན་སྤངས་

ལྷན་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པས་ནི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་རབ་རྟུ་སྟེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྲི་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་སྦྱིང་པོ་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྤངས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་བག་ལ་ཉལ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ཡིན་པར་ངས་ཡོངས་སུ་བརྟན་ཏེ། །བཙམ་ལྷན་འདས། གནས་

ངན་ལེན་དེ་དག་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མ་མཆིས་པ་དུ་དག་གིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་ལགས། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག །བྱངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་སམ། དུས་ཚོགས་

དང་། རླ་བ་དང་། རླ་བ་སྟེད་དང་། ཞག་དང་། ཉི་མ་དང་། ཟུན་དང་། ཟུན་སྟེད་དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅམ་དང་། བསྐྱལ་པ་དཔག་རྟུ་མེད་

@75B པ་དག་གིས་སྦྱོང་ངོ། །བཙམ་ལྷན་འདས། ས་དེ་དག་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གང་ལགས། ལྷན་ནི་གང་ལགས། ཡོན་ཏན་ནི་

གང་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱི། ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་

ཕྱིར་ཞེན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ས་དང་པོ་ལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁོ་ནར་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་

ཤེས་བཞིན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་ཤེས་པར་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པར་མི་

རྣམས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་པར་བརྒྱུག་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་

འདས། གང་ལ་དེ་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་

དེ་ཙམ་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྐྱིད་ན། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་སློབ་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་ཇི་ཙམ་དུ་དོན་ཆེ་བ་ནི་ངོ་མཚར་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།

བཙམ་

@76A ༄། །ལྡན་འདས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་

ལགས། ལྷན་རམ་གཟིགས་དབང་ལུགས། །ངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཚོས་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུང་པོ་ལྟ་དང་། ཉང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་། ལྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་
དུག་དང་། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་ངས་ཐེག་པ་ཚོར་པོར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྩུལ་གཅིག་པར་བསྟན་པས་བཤད་དེ། དེའི་སྤྱིར་ང་ནི་ཐེག་པ་ཐ་དད་
པར་མི་སྦྱོའོ། །དེ་ལ་གང་དག་དོན་ལ་སྐྱེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱོ་འདོགས་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་སྐྱུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐེག་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་
དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་བྱེད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་མི་མཐུན་པར་སེམས་ཤིང་ཡན་རྩལ་རྩོད་པར་ཟུང་དེ། དེ་ལས་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ཀོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་
ཚོ་ཚིགས་སུ་བཅེད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྐྱུལ་ཏེ། །ཐེག་པ་ཚེ་དང་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ། །རང་བཞིན་སྐྱོ་ཚོགས་ཚོས་རྣམས་གང་བསྟན་པ། །དེ་དག་ཉིད་ནི་རྩུལ་གཅིག་ཡང་
བསྟན་ཏེ། །དེ་སྤྱིར་ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་མི་སྦྱོ། །དོན་ལ་སྐྱེ་བཞིན་རྣམ་པར་རྟོག་བྱེད་པ། །སྐྱོ་བཏགས་བྱས་ཤིང་སྐྱུར་པ་བཏབ་བྱས་ནས། །དེ་དག་འགལ་བ་སྦྲམ་དུ་སེམས་

@76B པ་ན། །རྣམ་པར་སྤོངས་ནས་སློབ་གྲོས་སྤྲོ་ཚོགས་འབྱུང། །ས་རྣམས་བསྐྱེད་དང་མིང་དང་མི་མཐུན་སྤྱོད་གས། །བྱང་པར་སྐྱེ་དང་སློན་དང་བསྐྱབ་པ་རྣམས། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཤམ། །འདི་ལ་གང་བཅུ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་འབྱུང། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་གྱིས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་བུངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བཀྱི། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་གྱིས་ །འདི་ནི་ས་དང་པ་འོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ས་དང་པ་འོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་

ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག །ས་དང་པ་འོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤམ་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་སྤྲོ་སྤྱོད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲང་བ་ཐོབ་པར་བྱུང་ཏོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷན་གྱི་ལུ་སྤྱེད་ཀྱི་པའོ། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཉུ་བ་ཉུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྤྲོ་ཞེས་བཀྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་

@77A ༄། །བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ལགས། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་པ། །འཇམ་དཔལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་གནས་གྱུར་པ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་རྒྱ་

གཉིས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་སྐྱོས་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུ་བུ་བམེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་དང་། །སམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྐྱོས་པ་དང་མངོན་

པར་འདུ་བུ་བུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། །ཅི་ལགས། །ཉན་ཐོས་དང་། །རྣལ་འབྱེད་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་གང་ལགས་པ་དེའང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་

ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱིའམ། །འཇམ་དཔལ། །བརྗོད་པར་མི་བྱུའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། །འོ་ན་ཅི་ལགས་པར་བརྗོད་པར་བགྱི། །འཇམ་དཔལ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

ལུས་ཡིན་ཏེ། །འཇམ་དཔལ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་། །ཉན་ཐོས་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་མཉམ་

མོ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེས་མི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེས་ཀྱི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁད་པར་དཔག་ཏུ་མིད་པས་ཀྱང་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་

@77B དཔེ་བྱ་བར་ཡང་སྤྲོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་རིག་པར་བསྐྱིལ་གས། འཇམ་དཔལ། སྐྱལ་པའི་

སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འདྲའོ། །སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་འབྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞེད་པའི་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བརྟེན་བར་བྱའོ། །ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་འབྱུང་བ་མིད་དོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁམས་

པ་གང་ལགས་པར་བརྟེན་བར་བསྐྱིལ་གས། འཇམ་དཔལ། སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁམས་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་

བདག་པོར་གྲགས་པའམ། སྐྱིན་གནས་སུ་གྲགས་པའི་བྱིས་དུ་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཅས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མངོན་པར་

འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་ཅིག་ཅར་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དེ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་བར་

བྱོལ་ །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་གྱི་སྐྱུས་གསུང་གང་དག་བརྗོད་པས་འདུལ་བའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱོན་

@78A ༄། །པ་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པར་མཛད་ལ། ཡོངས་སུ་སྐྱོན་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་བརྗོད་པ་དུ་ཞིག་བརྗོད་པར་

མཛད་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་བརྗོད་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་བརྗོད་པ་དང་། འདུལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། མ་མོ་བརྗོད་པ་ལོ། །

བཙམ་ལྡན་འདས། མདོ་སྡེ་ནི་གང་ལགས། འདུལ་བ་ནི་གང་ལགས། མ་མོ་ནི་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་བཞི་འཇམ། དགུ་འཇམ། ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་འི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་རྣམས་གྱི་དངོས་པོ་བསྐྱུས་པ་ཙམ་ངས་གང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མདོ་སྡེ་ཡིན་ནོ། །དངོན་པོ་བཞི། གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྐྱུངས་

སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱུས་པའི་དངོས་པོ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དངོས་པོ་དགུ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཡོངས་སྡོད་

གྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྲུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་འབྲུང་བ་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱད་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་སྣ་ཚོགས་

གྱི་དངོས་པོ་དང་། ལྷོན་པའི་དངོས་པོ་དང་། བསྟན་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཁོར་གྱི་དངོས་པོ་ལོ། །དངོས་པོ་ཉི་ཤུ་ཚུ་དགུ་གང་ཞེན། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོགས་

@78B ལས་བརྩམས་ཏེ། འདུ་བྱེད་བསྟུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་གོ་རིམ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དག་ཉིད་ལ་གང་ཟག་གི་མིང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་འབྲུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་
དང་།

ཚོས་གྱི་མིང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་འབྲུང་བའི་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་བྱད་བའི་སྟོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་ཉེ་བར་གཏོད་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྩོལ་བའི་

དངོས་པོ་དང་། སེམས་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སྟུག་བསྟན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདེའ་བའི་ཐབས་གྱི་དམིགས་

པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྱི་ནི་ཅི་ལོག་གི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱི་རོལ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་

ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ནང་ལ་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དེའང་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་གནས་ཀྱི་

དངོས་པོ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་སྦྱིང་པོར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་རྣམ་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་།

སྤངས་པ་དང་། མ་སྤངས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་མཁའས་པའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་གྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་པར་མི་གྱུང་བའི་དངོས་པོ་དང་། རྣམ་

@79A ༄། །པར་མི་གྱུང་བ་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའི་སྦྱོར་བ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དངོས་པོ་དཀ་

དེ་བརྟན་པའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་དབང་སྤྱུག་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། འཕགས་པའི་ཕྱོགས་དང་འཁོར་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་

དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འདི་ལས་སྤི་

རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལས་སྤི་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དེ་མི་བསྐྱོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་དངོས་པོ་སྟེ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྷ་ར་ལེགས་

པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་ནི་མི་སྒོམ་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་གྱི། ལྷ་བའི་ཉེས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་གང་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པའམ། །སོ་སོར་ཐར་པ་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདུལ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། བྱང་

ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར་པ་རྣམ་པ་དུས་བསྟུས་པར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་ཏེ། ཡང་དག་པར་སྒྲང་བའི་ཚོ་ག་བསྟན་པ་

@79B དང་། བམ་པའི་གནས་ལྷ་བའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་བའི་གནས་ལྷ་བའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ལྷང་བ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་

པ་དང་། ལྷང་བ་ལས་དབྱེད་བ་བསྟན་པ་དང་། སྒོམ་པ་གཏོང་བ་བསྟན་པས་སོ། །འཇམ་དཔལ། ངས་གང་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲེ་བ་དང་།

བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་འཕྲོང་བཅུ་གཅིག་གང་ཞེན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་།

མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་མྱོང་བ་རྣམ་པར་བསྟན་
པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་
ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། གཡོ་བ་དང་། ལས་བྱེད་པ་བསྟན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

@80A ༄། །དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་བྱའོ་དངོས་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བརྟག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
བསྟན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། བདེན་པ་དང་། གནས་པ་དང་། སྐྱོན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཚུལ་དང་། འཇུག་པ་དང་། རིགས་པ་དང་།
བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པས་སོ། །དེ་ལ་བདེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །གནས་པ་ནི་གང་ཟག་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཇམ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་

པར་བཞག་པའམ། མགོ་གཅིག་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། རྗེས་ཉེ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གཞག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའམ། གསང་བ་དང་རྣམ་པར་

དབྱེ་བ་ལ་ལན་གདབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱོན་རྣམས་ནི་ངས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་

པ་དག་གོ། །ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་ངས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལན་ཡོན་རྣམ་གྲངས་ཏུ་མར་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དག་གོ། །རྩལ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་ཏུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་རྩལ་དང་། འཐོབ་པའི་རྩལ་དང་། བཤད་པའི་རྩལ་དང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་རྩལ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྩལ་དང་། དགོངས་

@80B པའི་རྩལ་ལོ། །འཇུག་པ་ནི་དུས་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། རྒྱུ་བཞི་པོ་དག་གོ། །རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་།

བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལོ། །དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཐ་སྐྱོད་གདགས་

པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྟོམ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་རྣམས་འཐོབ་པའམ། འགྲུབ་པའམ། རྒྱེས་པ་རྣམས་ལས་བྱེད་པར་འགྱུར་

བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་ཤེས་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། རྒྱས་པའི་དོན་རྒྱབ་པ་དང་། ལེགས་པར་

ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཐད་པས་རྒྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་མདོར་བསྟུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་

དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྡོམ་པ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡོམ་པོ་

དག་གང་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་རྒྱུར་བའི་མཚན་

@81A ༄། ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ལོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འདུ་བྱེད་ཐམས་

ཅད་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་ལྡུང་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་དང་། དེ་རྟེན་བྱེད་དང་།

མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ལས་དགོ་བ་

དང་། མི་དགོ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དེ་ལ་གནས་པའི་མི་རྟག་པར་རིགས་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསལ་ལས་སྣ་ཚོ་གསལ་ལ་གནས་པ་

མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་

གིས་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཀང་

དང་སྤྱི་རོལ་གྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱད་བསྐྱེད་དམིགས་པ་ཉེ་བར་

@81B སྐྱར་བ་དང་། རང་དབང་མེད་པའི་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་། པ་རོལ་དག་ནའང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱུད་པ་དམིགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དང་།

དེ་ལྟར་བྱ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་
པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་
དང་། དེ་ལྟར་བྱ་དང་མཐུན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་པོ་དེ་དག་
གིས་རིགས་པ་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྤྱིར་བསྟན་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་དུས་རྟོགས་པར་བགྱི་ལགས།
འཇམ་དཔལ། ལྷས་ཏེ། གང་སུ་འང་རུང་བཞིག་བྱུང་ན། འཇིག་རྟེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་རྣམ་པར་གྲགས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་

@82A ༄། །དང་ལྷན་པ་དང་། ལྟོབས་བཅུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིས་ཚོས་སྟོན་པའི་དེའི་ཚིག་ལ་ཕས་

གྱི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་བརྩུན་དུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སུའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྣང་ཞིང་དག་སྦྱོང་བཞི་སྣང་བ་ཡིན་

ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་དང་། བརྒྱལ་དུ་མེད་ཅིང་བརྩུན་དུ་མེད་པ་དང་། དག་སྦྱོང་དམིགས་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟར་རིག་

པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་འཐད་པའི་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མས་མཚན་ཉིད་ལྟ་པོ་

དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་

གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་

གྱི་རིགས་གྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྐྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་

@82B ཅད་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟགས་དང་། རི་བོ་ཉིད་དང་། ལས་དང་།
ཚོས་

དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་རུང་བས་པན་རྒྱན་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་ངེས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མི་
མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། དེ་ལ་དེ་ ལས་གཞན་དང་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་ པ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པར་དམིགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་
ཉིད་དཔེ་དང་བཅས་པ་ལའང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་ན་དེ་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དེའང་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རིགས་པས་བརྟག་པ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྷུང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་མ་དག་

པ་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་རྩང་། མ་བྱང་ཡང་རྩང་སྟེ། ཚོས་གནས་པར་བྱ་

@83A ༄། །བའི་སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་སྟེ། ཚོག་གཅིག་

གིས་བསྟན་པའི་ཚོས་ཚོག་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་གིས་རབ་ཏུ་སྟེ་སྟེ། མཐར་ཐུག་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ངས་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པ་འཛིན་པ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་

དང་མཐུན་པའི་ཚོས་བྱན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་

བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བས་དེའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་དག་ལ་འང་རྒྱ་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། འཆད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་

དེ་ནི་དེ་སྤོང་བ་རྣམ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཉིད་སྐྱོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་གནས་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་

གྱི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཉིད་ལ་གཅེས་སྤྲོས་བྱེད་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

@83B ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བར་དུ་གཅོད་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ཉེས་དམིགས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམས་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་
ཡིན་པ་

དེ་ནི་དེའི་ཕན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས།
གཟུངས་

གྱི་དོན་གང་གིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་རྣམས་གྱི་ལྡུམ་པོར་དགོངས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་

རྣམས་གྱི་མདོ་སྡེ་དང་། འདུལ་བ་དང་། མ་མོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་འདི་ལས་སྤྲད་རོལ་པ་རྣམས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ལགས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། འཇམ་དཔལ།

དེའི་སྤྱིར་ཉོན་ཅིག་དང་། འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ངའི་ལྷུ་མ་པོ་དག་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ།

ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ། གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ངས་

ཚོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ལ་སྤྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་

@84A ༄། །བ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་སྤྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སྟོན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྤྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་

བོ་རྣམས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ལ་ཉལ་བའི་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་། དེས་ན་

མཐོང་ངོ། །ཐོས་སོ། །སྟོམ་སོ། །སྤྱོད་ངོ། །རྟོག་གོ། །རྣམ་པར་ཤེས་སོ། །ཟའོ། །བྱེད་དོ། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་ངོ་ཞེས་ལོག་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འགྱུར་

ངོ། །གང་ལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་རབ་ཏུ་སྤོང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མ་ཡིན་པ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་

པར་དག་པ། ལྷོས་པ་མེད་པ། འདུས་མ་བྱས་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ལུས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། དེ་ནི་གཟུངས་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེའི་ཚོ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚོས་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་མེད་

ཅིང་གང་ཟག་མེད་པ་ཡིན། །དེ་སྤྱིར་དེ་དག་བྱེད་པ་མེད་པར་ངས་བཤད་དོ། །དེ་དག་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་དང་ཉོན་མོངས་མིན། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ལ་བག་ལ་ཉལ་བ་ཡི།།

@84B །ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་བྱེད་དེ། །དེས་ན་མཐོང་ངོ་ཟེའོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱམ་པའང་འབྱུང་། །གང་གིས་ད་ལྟར་

ཡང་

དག་ཇི་བཞིན་རབ་ཤེས་པ། །དེ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ལུས་རབ་ཏུ་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །ཉོན་མོངས་གནས་མིན་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ལུས། །ལྷོས་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར།།

བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཇི་སྟོབས་ལྟར་རིག་པར་བསྐྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་།

ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པས་རབ་རྟུ་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འབྱུང་སྟེ། སྤྱུལ་པ་ལྟ་བུར་རིག་པར་

བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ་མངོན་པར་འདུ་བཞི་བ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ལགས་ན། འོན་ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་བཞི་བ་མ་

མཚིས་པར་སེམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལགས། འཇམ་དཔལ། སྡོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། གཉིད་

ལོག་པ་སེམས་མེད་པ་ལ་སྤྱིར་སད་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྡོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་གིས་སད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་ལྷགས་པ་ལ་ལྟང་

@85A ༄། །བར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་སྡོན་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་དབང་ཁོ་ནས་ལྟང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིད་ལོག་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྐྱོམས་

པར་ལྷགས་པ་དག་གི་སེམས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བའང་སྡོན་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་

རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། ཅི་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱུལ་པའི་སེམས་མཆིས་སམ། མ་མཆིས་ཞེས་བགྱི། འཇམ་དཔལ། སེམས་ཡོད་པའང་མ་ཡིན།

སེམས་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་དབང་མེད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་གང་ལགས་

པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་གང་ལགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་ཅི་མཆིས་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་བ། ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་རྒྱན་བཞོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

ཡུལ་ནི་ཁམས་ལྔ་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ཚེས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཁམས་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཁམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

@85B དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་གང་ལགས་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

བ་གང་ལགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའང་མ་ཡིན། མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་མ་རྒྱུ་པའང་མ་ཡིན། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའང་མ་ཡིན། ཚོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱོར་བའང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འང་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་
ལོན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཀུན་ཏུ་ལྷོན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། བསྟེན་བཀུར་
བསྐྱིད་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་བསོད་རྣམས་བསྐྱིད་པ་དེ་ཅིའི་སྤྱད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བྱུང་བར་རིག་པར་བགྱི་ལགས། འཇམ་དཔལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་ལྟག་པར་དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། མངོན་པར་འདུ་
@86A ༄། །བགྱི་བ་མ་མཚིས་པར་འདུ་བ་ལགས་ན། ཅིའི་སྤྱད་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཁོན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་

འདི་འབྲུང་ཞིང་། སྤྱལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་དག་ཀྱང་འབྲུང་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་ལས་ནི་མི་འབྲུང་ལགས།

འཇམ་དཔལ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདུའང་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་མཐུ་ཆེན་པོའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་

ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱབ་བ་དང་། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱུ་ཤེལ་དང་། མི་ཤེལ་ཁོན་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་འབྲུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་ཤེལ་དང་། མི་

ཤེལ་དག་ལས་ནི་མི་འབྲུང་བ་དང་། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱའི་གཟུགས་བརྟན་འབྲུང་ལ། དེ་ལས་གཞན་

པའི་བྱི་དོར་མ་བྱས་པ་དག་ལས་ནི་མི་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཐབས་དང་ཤེས་

རབ་བསྐྱོམ་པས་ཤིན་ཏུ་སྤྲངས་པ་བྱས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་དང་། སྤྱལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་

@86B དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་འབྲུང་གི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལུས་འབའ་ཞིག་དག་ལས་ནི་མི་འབྲུང་ངོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱིན་

གྱི་རྒྱ་བས་གྱི་མཐུས་འདོད་པའི་ཁམས་གྱི་མིའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྒྱལ་རིགས་དང་། བུམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱི་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལུས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཤུགས་ན་སྤྱོད་པའི་རྩའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཤུགས་མ་མཆིས་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རྩའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཐམས་ཅད་གངོ་ཞེས་བགྱི་བ་དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་པ་གང་ལགས། འཇམ་དཔལ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། ལམ་
གང་དང་།

སྤྱོད་པ་གང་གིས་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་དང་། སྤྱོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤོན་ཏེ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་། སྤྱོད་པ་
དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། གང་དག་ལམ་དེ་དང་། སྤྱོད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤོང་ཞིང་མི་སྣུན་པར་བརྗོད་ལ།
དེ་ལ་འང་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་གྱི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁོ་བའི་སེམས་དང་ལྡན་ཞིང་འཆི་བས་དུས་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ལུས་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།

@87A ༄། །འཇམ་དཔལ། རྣམ་གྲངས་དེས་ན་སྟོད་ཀྱིས་འདི་ལྟར་ལྷུ་ལྷུ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཚོགས་པ་འབའ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་གྱི་མཐུ་ལས་

འབྱུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷུ་ངན་པར་སྐྱེ་བའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱ་བས་གྱི་མཐུ་ལས་འབྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་

སྐྱུ་མ་དག་པ་དག་ན་གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། ཡོངས་སྐྱུ་དག་པ་དག་ན་གང་ནི་མོད་པ་ལགས། གང་ནི་དགོན་པ་ལགས། འཇམ་དཔལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་

ཁམས་ཡོངས་སྐྱུ་མ་དག་པ་དག་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི་མོད་ལ་གཉིས་ནི་དགོན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་དང་། སེམས་ཅན་སྐྱུ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་དང་། རིགས་དང་།

རྩས་དང་། ཚོ་རིགས་འབྱོར་པ་དང་། རྒྱད་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དང་། ཉེས་པ་སྐྱུད་པ་སྟོད་པ་རྣམས་དང་། རྩལ་གྲིམས་རལ་བ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་རྣམས་དང་། ཐེག་པ་དམན་

པ་རྣམས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དང་སྟོར་བ་དམན་པ་རྣམས་ནི་མོད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དང་སྟོར་བ་མཚོག་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གྱི་སྟོད་

པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་དགོན་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་དཔལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དག་ན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོད་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་

@87B ནི་དགོན་ལ། གཉིས་ནི་མོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཙམ་ལྡན་འདས། དགོངས་པ་

ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་ཚོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བཤི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ། འདི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུང་ཞིག། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་

བ་སྐྱབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བདུན་གྱི་ལྡན་གྱིས་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱུང་རྟོ། །ཚོམ་

ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལྷན་གྱི་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། གྲི་ཟར་བཙམ་

པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། ། །།འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་

པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་ངས་པའི་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།།